

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inostranstvo razen Amerike: četrletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun poštar kranjčica, podružnice v Ljubljani, št. 10 711.

Najgrši madež naše zemlje

Stara navada je, da izobesi sodišče belo zastavo, kadar ni nobenega jetnika v zaporih. Redko plapolajo v današnjih dneh take zastave, toda še se dogodi tak primer. Zastonj bi pa iskali eno samo številko kateregakoli slovenskega časopisa, ki bi bila brez poročila o pijanskih izgredivih. Kdo bi preštel resrečne smrtne žrtve, pohabljenе siroke, nesrečne vdove in sirote, kdo izmeril hektolitre krvi, ki se prelije vsako leto po naši zemlji! Vsak pošten človek gleda z gnusom in skrbjo na ta najgrši madež na našem rodu in mu išče vzrokov in zdravil.

Nekateri pravijo, da je bilo vedno toliko pobojev v naših krajih, samo da smo izvedeli le za najhujše žele iz sodnih obravnjav. Današnji veliki porast pobojev, pravijo ti, je le navidezen in izvira iz vedno bolj razpletene časopisne poročevalske službe. Ti zagovorniki pretepačev trdijo celo, da je časopisje tisti krivec, ki blati po nepotrebnem naš rod pred vsem svetom.

Na povsem napačni poti so ti kratkovidni modrijani, ki mislijo, da zamožar greh ni več greh. Vsi pa vemo, da je to dvojni greh. Kdaj se ne smeje vsak pametnik neumnemu noju, ki vtakne na begu pred sovražnikom glavo v pesek, misleč, da tudi njega ne zapazi sovražnik, če on sam sovražnika ne vidi. Ali bomo posnemali to nespametno ptico tudi mi, ko gre za to, da se poiščejo vzroki in zdravila za to sramoto?

Jasno je treba pribiti dejstvo, da se število pobojev v naših krajih leto za letom dviga, kar nam kažejo zapiski sodišč, ki ovržejo trditve, da je naraščanje pobojev pri nas le navidezno. Kje so pa vzroki temu pojavu? Pomanjkanje izobrazbe, bo rekel kdo, je glavni vzrok pobojev, širjenje prosvete pa je učinkovito zdravilo proti tej narodni kugi. Mnogo je resnice v teh besedah. Če se zaposli ljudstvo s poučnimi predavanji, lepimi igrami, telovadnimi nastopi, izleti in dobrimi knjigami, se odtegne preprirom, posedanju po krčmah in ponočevanju. Res mnogo se da pomagati s temi učinkovitimi sredstvi pri pobijanju našega narodnega zla, glavno zdravilo pa vsekakor ni. V mestih so ljudje zelo izobrazeni, vendar neredko naletiš na človeka odličnega stanu, ki ga diči akademski naslov in ki se zaleta kljub svoji izobrazbi v mirne ljudi, ki se pridejo okrepčat po delu v gostilno. Ali pa ti tak izobraženec celo grozi z napadom na javni ulici. Da ne pride do pobojev, ni tukaj vzrok pijančeva, temveč napadenčeva izobrazba in večja skrb za javno varnost v mestih.

Drugi važnejši vzrok krvavih pobojev mora biti potemtakem prekomerno uživanje alkohola, ki ga v našo propast in sramoto v tako obilni meri rodijo naše prelepe gorice. Tudi naši dedje in očetje so pridelovali trtni sok, toda po pameti so ga pili. Kje si videl pred tridesetimi leti po gostilnah žene, dekleta in otroke, kakor vidiš to danes? Že v zgodnji mladosti se zastruplja ves rod z alkoholom in postaja man odporen proti strašnim posledicam tega strupa. Zlasti huda reč je prosluli metilni alkohol naših samorodnih trt (smarnice), ki človeka v pravem pomenu besede poživini.

Toda še dva vzroka sta, ki podpirata podivjanost. Pomanjkanje treznostnih zgledov in srčne izobrazbe. Namesto da bi šli naši izobraženci s svojim zgledom v zmernosti kakor svetle luči pred narodom, mu nudijo neredko najslabši zgled.

Razni ljudje trdijo, da je posirovelost le posledica vojne. Toda mi opažamo, da se bivši bo-

jevniki le redko udeležujejo pretepačev. Dvignimo splošno izobrazbo narodovo s povečanim prosvetnim delom, onemogočimo divje popivanje! Vsakdo naj gleda, da bo drugim v dober zgled. Za četi pa moramo pri otrocih in jim vcepiti v srca ne le razne učenosti, temveč tudi pravo srčno izobrazbo. Potem bomo lahko tudi v naših časopisih izobesili bele zastave: Konec je sirovih pretepačev in pobojev! K.

Velik razmah vsedržavne stranke

Ljutomer, februarja.

Pripravljatelj odbor sreske organizacije JRKD v Ljutomeru je pred zaključkom svojega dela. Od sestanka v Radencih, ki se je vršil 10. januarja, se je v srezu uspešno vršilo organiziranje krajevnih strankinih odborov. Do 2. t. m. so bile izvršene ustanovne skupščine naslednjih krajevnih organizacij: na Cvenu, pri Sv. Juriju ob Ščavnici, pri Sv. Duhu, v Stročji vasi, v Apačah, v Radencih, v Križevcih in v Šafarskem.

Vsi sestanki so bili dobro obiskani. Krajevne organizacije so ustanovili delno sami poverjeniki, mnogih ustanovnih skupščin pa so se udeležili tudi člani sreskega odbora gg. Lukačič, Skuhala, Škof in Lubej. Povsod so zborovali z velikim zanimanjem sledili govorom poročevalcev in po vsem srezu se vidi danes, kako se okrog komaj ustanovljenih postojank stranke narodne sloge zbira prerोजना Jugoslavija, kjer ni več sovraštva in sebičnosti. Sosedje, ki so si bili poprej politični nasprotniki, sedaj sporazumno prevzemajo odborniška mesta v organizacijah nove stranke, o kateri so vsi prepričani, da jih je rešila nevzdržnih razmer. Složnega dela se po vaseh posebno vesele stari, preizkušeni možje. Posamezne

občine tekmujejo v tem, kje bo organizacija prej izvedena in kje se bo zbralo več članov. Delavni sreski odbor je preobložen z delom zaradi nepričakovano nagle ustanovitve krajevnih organizacij.

V nedeljo 7. t. m. so pristaši ustanovili krajevne organizacije v Ljutomeru, Cezanjecih, Veržeju in Negovi, v nedeljo nato v Mali Nedelji, a prihodnjo nedeljo jo bodo v Gornji Radgoni. Ogromno delo ustanavljanja krajevnih organizacij bo končano v teku enega meseca ter je že za nedeljo dne 6. marca sklicana v Ljutomer ustanovna sreska skupščina, na kateri bodo imeli glasovalno pravico predsedniki, podpredsedniki in tajniki vseh krajevnih organizacij in na vsakih 50 članov po en odposlanec. Da bo vse točno izvedeno, daje najboljšje jamstvo sreski odbor z velikim zborom poverjenikov.

Enako navdušenje kakor v Ljutomerskem srezu vlada za enotno narodno in državno sramko tudi po prekmurskih občinah, kjer je narod ves srečen, da je konec nekdanjih strankarskih zdražb. Ustanovitev vsake krajevne organizacije JRKD se pretvori v pravo manifestacijo za narod in državo.

Sestanek rejcev pingavskega goveda

Na pobudo kranjskega sreskega načelnštva se je vršilo v Kranju 9. t. m. živinorejsko posvetovanje, katerega so se udeležili zastopniki vseh živinorejskih selekcijskih (odbiralnih) organizacij gorenjskega in ormoškega območja pingavskega goveda kakor tudi kmetijski in živinozdravniški referenti (poročevalci) prizadetih srezov, zastopnik banske uprave in kranjski sreski načelnik. Zborovanje je otvoril načelnik Zveze živinorejskih zadrug za pingavsko govedo v Kranju g. Josip Burgar. V imenu kmetijskega oddelka banske uprave je pozdravil zbor gospod inž. Eiselt in za njim s primernim nagovorom sreski načelnik g. dr. France Ogrin. Izčrpna posebna poročila so podali sreski kmetijski poročevalec g. Josip Sustič, g. inž. Erik Eiselt, živinozdravnik g. Vinko Bedenk in zadrugar g. Ivan Ovsenik. K vsakemu poročilu se je razvila živahna razprava. Udeleženci, po številu preko 80, so bili dobro pripravljani. Pokazalo se je, da je bilo posvetovanje nujno potrebno, to pa ne samo za območja pingavske pasme, temveč tudi za ostala govedorejska območja banovine. Storjeni so bili sklepi, ki bodo nedvomno odločilno vplivali na pospeševanje živinoreje, ki je do danes v marsikaterem oziru šepalo, na primer glede zatiranja zakotnih bikov, ki povzročajo živinoreji ogromno

škodo, nadalje glede reenotnega postopka licenciranja in premiralnih komisij. V glavnih potezah so bili sprejeti tile sklep:

I. Občinam se naj naroči, da stalno vodijo obvezen kataster vseh bikov v občini. Seznam predložijo sreskemu načelstvu vsako leto pred licenciranjem. Vsakega četrta leta pa poročajo načelstvu vse nastale izpremembe staleža bikov. Pri zbiranju podatkov pomagajo županu v smislu določil občinskega reda odborniki zaupniki po vaseh. Te imenuje občinski odbor po svoji uvidevnosti. Preden odpošlje županstvo letni seznam sreskemu načelstvu, ga da na vpogled morebitni živinorejski zadrugi in odbornikom zaupnikom. Z izvršitvijo tega sklepa bo omogočen točen pregled vseh bikov. Točen pregled pa je neobhodno potreben pri vsakoletni akciji za kastracijo (rezanje) vseh nesposobnih in zakotnih bikov takoj po licenciranju.

II. Naprosi se banska uprava, da izda kratko in jasno strokovno navodilo glede odbire, vzreje in oskrbe bikev za plemensko rejo. To navodilo se naj natisne v primernem številu, da ga bodo dobili prav vsi bikorejci brez izjeme.

III. Naprosi se banska uprava, da izda čimprej popravljene in izpopolnjene, našim razme-

ram primerne ocenjevalne knjižice in tabele za ocenjevanje na sto enot.

IV. Banska uprava naj ukrene potrebno, da se bodo vršila licenciranja in navadna in rodovniška premiranja po enotnih načelih in z ocenjevanjem po načinu na 100 točk, da bodo veljala za vse območje pingavškega goveda enotna pravila glede pasemskih znakov, zlasti barve in barvnih napak. Tozadevni seznam naj ak, sprejet na živinorejskem zboru v Kranju 28. junija 1931, naj banska uprava ne odoma prouči in zavzame končno stališče ki mora biti obvezno za vse prizadete sreze, odnosno licencirane, premirane in rodovne komisije.

Zveza živinorejskih selekcijskih zadrug za pingavsko govedo v Kranju predloži banski upravi resolucijo, ki bo obsegala gornje in še nekaj drugih sklepov.

Politični pregled

Banovinski svet dravske banovine še zaseda in se vrše

razprave o posameznih postavkah banovinskega proračuna.

V sredo se je zaključila razprava o proračunski postavki oddelka za socialno politiko in narodno zdravje.

Narodna skupščina je v petek 12. t. m. po daljši razpravi sprejela

zakon o gospodarskem svetu,

ki je bil v glavnem izpremenjen toliko, da članov gospodarskega sveta ne imenuje vlada, marveč Nj. Vel. kraj z ukazom. Naslednja seja narodne skupščine je bila v sredo 17. t. m. dopoldne. Na dnevnem redu so bila poročila odbora, ki je proučil zakone o srednjem strokovnem šolstvu, in poročila imunitetnega in verifikacijskega odbora.

Senat je imel v petek 12. t. m. popoldne kratko sejo, na kateri je

soglasno sprejel zakon o drvarjenju in zakon o odgoditvi in oprostitvi kazni za gozdne prestopke.

V soboto 13. t. m. dopoldne je senat izvolil odbor, ki bo proučil od narodne skupščine sprejeti zakon o gospodarskem svetu in nato podal celotnemu senatu svoje poročilo. Prihodnja seja senata bo 22. t. m.

V Zenevi se

nadaljujejo posvetovanja o razorožitvi.

Kakor dostej kaže, je med zastopniki raznih držav le precej volje, da se neprestanemu oboroževanju sveta napravi konec. Te dni je govoril na polnoštevni seji razorožitvene konference tudi naš zunanji minister, g. dr. Voja Marinković, katerega izvajanja so vzbudila veliko zanimanje. Med drugimi je izjavil, da je

jugoslovensko zastopstvo za ukinjenje vojne s kemičnimi sredstvi tuči v primeru upravičene samoobrambe.

Pogodbe, ki jih ima sprejeti ta konferenca, morajo ustvariti nova in trdna jamstva za varnost vsake in vseh držav. V nadaljnjih izjavanjih, je g. dr. V. Marinković naglašal, da se zaveda,

da dokončna rešitev razorožitvenega vprašanja ni mogoča dotlej, d. kler se ne izvede popolna moralna razorožitev.

Prez moralne razorožitve ukinjenje oboroževanja ne bi povečalo varnosti. Naposled je g. dr. V. Marinković izjavil, da srejeva jugoslovensko odposlanstvo nečrt dogovora, ki ga je izdelala pripravljalna komisija. To pa še ne pomeni, da bi Jugoslavija ne bila pripravljena napraviti še koraka dalje, če bi bilo takšno razporeženje držav, zastopanih na konferenci. Na koncu je še omenil, da bi jugoslovenski narod z veseljem pozdravil

merebitno novico, da se pričena nova doba, v kateri bo tudi jugoslovenski narod mogel brez skrbi v miru strbeti za svoj razvoj.

Japonci še ne kažejo pripravljenosti za spravljivost. Te dni so

izkrcali v Šanghaju nove čete z letali, tanki in težko artiljerijo.

Vkorakali so v Šanghaju celo na ozemlje mednarodne koncesije. Pred kitajsko trdnjavo Vusungov se vrše bli boji. Kitajci so Japonce doslej še uspešno odbijali.

V Franciji je zopet vladna kriza. Zaradi nezaupnice v senatu

je Lavalova vlada podeta ostavko.

Kot nova kandidata za ministrskega predsednika, ki imata kolikor tolike upanja na uspeh, se imenujeta senator Barthou in predsednik senatne finančne komisije Jeanmet.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

KATERA SORTA PESE JE NAJBOLJŠA

Krmske ali živinske pese, ki jo pridelujemo na njivah in ki jo imamo tukaj v mislih, je več sort, ki se razlikujejo po vnanji obliki, po barvi in po svoji rodovitosti. Najbolj znane tuje sorte, ki jih pri nas že desetletja pridelujemo, so sledeče tri: rdeča mamutovka, rumena ekendorfska in rumena oberadorfska pesa. Vse te sorte se močno razlikujejo od naše domače ali navadne pese, ki je jajčaste oblike, in sicer najbolj po svoji bogati rodovitosti. V novjšem času vzgojene sorte so tako izboljšane, da dajejo v dobrih rokah tudi po petkrat toliko pridelka kakor navadna domača sorta. Tudi po 80% stotov pese dobimo na en hektar, če je bilo vse delo prav izvršeno, zemlja močno pognojena, vreme pa dosti ugodno.

Preden preidemo na vprašanje, katera sorta je pri enakih okolnostih najboljša, je treba povedati, da gre vsako leto ogromna vsota denarja v tuje dežele za nakup potrebnega semena, dočim bi ga lahko tudi doma pridelovali. Če nam pesa dobro uspeva, zakaj bi ne dali tudi dosti in dobrega semena. Dosti imam take zemlje, kjer bi se dalo pridelovati najboljše seme. Treba je le, da se lotimo te kulture. V naši banovini bi se dali prvi poskusi delati v Prekmurju.

Glade raznih sort pese je opozarjati na to, da potrebujejo sorte, ki raste s svojo korenino v zemlji, bolj rahlo zemljo, da se lahko debelijo in da lahko odrivajo zemljo, ki je napoti. Najlaže se debelijo korenine, ki rasto v glavnem nad zemljo. Večkratna kop izdatno pripomore k boljši rasti korenin. Med dvakrat in štirikrat okopano peso je velika razlika.

Pri nas je najbolj znana in razširjena rdeča mamutovka, ki dela dolge korenine in rase napol v zemlji. Ta sorta se je našim gospodarjem, ki presajajo peso, najbolj priljubila, ker je zelo rodovita, ker rase tudi na težki zemlji in se da pri spravljanju lahko ruvati (pukati, puliti). Zaradi visoke vnanje rasti je za obdelovanje z okopalnimi plugi manj pripravna, ker se rada umaje in izruje. Posebna vrsta te sorte je rumena Tuttonia, ki potrebuje bolj rahlo in humozno zemljo.

Soteščan:

Pod križem trpljenja

(Povest iz povojne dobe.)

Strehar ji je komaj sproti odgovorjal. Pomagala mu je Lojza, kakor je vedela in znala. Povedala ji je, kdaj je prišel Nande domov in kako jo je prej skrbelo. Tudi zaradi matere in Ane ji je položila. Menili sta se po tihem; mati je še vedno poslušala, pa ni mogla ničesar razumeti.

«Vsaka hiša ima svoje križe in nadloge», je vzdihnila Koprivka. «Vidiš, Likarja še tudi ni domov in ga bodo zdajle pričeli iskati. Včeraj je gnil vole na sejmu, pa se še ni vrnil. Sodijo, da se mu je kaj pripetilo.»

Nande se je odstranil, čim se je žena zapletla s sosedo v pogovor. Tako se je izognil neprestanemu vpraševanju. Koprivki je ugajalo; ni se zadovoljila le s poizvedovanjem, tudi sama je hotela govoriti. Vedela je marsikaj, kar je zaupala le onemu, s katerim se je menila. «Pa molči!» je vselej skrivnostno naročila.

Tisto jutro je obrédla vso vas, zakaj povsod je imela kako zaupno osebo. Tu je pošepetala z zgovorno teto, tam s prijazno mamico, pa je skoro vedela sledaja hiša, kaj je doletelo Streharja, ko je prenočil pod milim nebom.

Pri Likarju se ni oglasila. Prav za prav so ji zaprli vrata, zakaj domači so odšli na vse strani poizvedovat po izgubljenem očetu. Pridružili so se jim tudi sosede — vsak, kdor je le količkaj

utegnil. Ob potrebi so si v Zopotju radi pomagali medsebojno.

Strehar se je umil in preoblekel. V krvavi obleki se ni hotel pokazati sosedom. Kdo ve, kaj bi se vse izmislil in kam bi ga poslali na kolone...

Lojza mu je povedala, da Likar še ni prišel s sejma. «Takšni ste, dedci!» mu je oponesla. «Od doma že še greste, domov pa več ne zante. Vse to se bo še mashevalo...»

«Praviš, da ga ni?» Počasi si je domislil, da sta bila sinoči z Likarjem pri Povirku. Natančno pa ni mogel vedeti, kdaj je odšel iz gostilne. Toliko se je še spominjal, da je prodal vole na Selišču. Kar je doživel v pijanosti, je navadno pozabil.

Krčmar Povirk je dal podrobno pojasnilo. Likar je bil prejšnji večer zelo dobre volje. Napravil je dobro kupčijo, zato si ga je nekoliko več privoščil. S Streharjem sta odšla skupaj iz gostilne, zunaj pa sta krenila narazen, vsak po svoji poti. To je zapazil, ko jima je posvetil čez prag na dvorišče. Kad sta potem hodila, ni vedel, ker ju ni več videl. Odhajala sta z neročnimi koraki.

Spomini na prejšnji večer so bili Streharju čedalje bolj megleni. Kakor v sanjah se mu je dozdevalo, da sta z Likarjem res odšla drug za drugim iz gostilne. Prav nič pa ni mogel vedeti, kdaj in kje sta se ločila. Osramočen je moral priznati, da je nekje obležal. Prebudil se je v bližnjem gozdu. Kako je prišel tja, pa si ni znal razložiti. Malo je manjkalo, da ni rekel: «Carovnice so me vodile.»

Likarja so ves dan nepretrgano iskali. Vaščani so se razdelili v manjše skupine zato, da so več obhodili. Sprva so krožili le bolj okrog vasi, zakaj Povirk je trdil, da se pogrešanec ni tako daleč odstranil. Morda se je zariil kam v seno, iz katerega bo nenadno prilezel!

Drugi dan je slišil prejšnjemu: isto iskanje in ponovni neuspehi. Likarja ni bil od nikoder. So se sedje so postajali pred hišami in ugibali, kam je izginil. Nič ne ni mogel dati pravega pojasnila. Nesrečna družina je begala po vasi kakor čreda brez pastirja. Mati je jokala, nikjer ni našla tolažila. Otroci so mijo klicali izgubljenega očeta. Upanje, da se vrne, so podirale strašne slutnje.

Iskalci so ves tretji dan oblegali strugo vaškega potoka. Verjetno je bilo, da je vinjeni sosed zašel v strugo in utonil. Najprej so pregledali grmovje in visoko bičevje, nato pa prebrodili vodo z grabljami in z drogovi. A zaman je bilo naporno delo.

Šele četrto jutro je prineslo usodno razkritje. Korenov pastir je odšel na vse zgodaj v gozd po že požeto praproto za steljo. Gospodar mu je naročil, naj delo hitro opravi. Postavil je koš pred večji kup, ki ga je mislil naložiti. Čim ga je našel od vrha, mu je nekaj zasmrdele. «Ali je kje v bližini poginila kaka žival?» se je vprašal in vohal okrog sebe.

Smrad je bil nenavaden in se je vedno bolj širil po okolici. Pastir je vzlic temu začel nakladati. Privzdignil je večjo plast stelje, pod katero je zdajci zagledal človeško truplo. Sprva je menil,

Najbolj cenjena je dandanes vobče rumena ekendorfška pesa, ki je tepe valjaste oblike. V zemlji tiči le s svojim spodnjim koncem in ker v ostalem ne seza visoko nad zemljo, je za obdelovanje s stroji prav pripravna in zelo rodovitna. Na zadnji kmetijski razstavi v Ljubljani se je izkazal g. Kupnik iz Kostivnice s pridelkom 800 stotov na en hektar. Dosegel je ta rekordni uspeh s pomočjo domačega in umetnega gnojila. Najbolj znani razvrsti te pese sta Kiršchejev Ideal in Moringia.

Oberndorfska pesa je tretja sorta, ki se odlikuje s svojo bogato rodovitostjo in ki je tudi po naših krajih našla prijatelje. Ta pesa je okrogla in spodaj ploščata, da bolje sedi na zemlji. V zemljo rase le s svojim spodnjim tenkim koncem, drugače pa rase nad zemljo. Zato se tudi v težki zemlji dobro počuti in lahko debeli. Z roko se da lahko puliti, kar izdatno olajša njeno spravljanje. Oberndorfska pesa se dobi z rumeno in rdečo barvo, vendar je rumena barva bolj cenjena. Za setev je ta sorta bolj pripravna kakor za presajanje.

DELO NA VRTU IN V SADOVNJAKU.

Topel februar je škodljiv za vse rastline v vrtnarstvu, ker povroča prezgodnje odganjanje mladik, ki jih pozneje mraz in slana pomorita. Ako ni snežne odeje, trpe v tem mesecu najbolj na prostem prezimajoče cvetice (vračeha, marjetice, zvončnice) in zelenjad, ker je znatna menjava toplote. Ponoči zmrzuje, podnevi pa se zemlja taja. To je glavni vzrok, da pri nas tako nerado uspevajo zimska solata, zimsko zelje in zimski ohrovt. Da take rastline zavarujemo, jih pokrijemo s smrečjem, ki jih ponoči varuje nekoliko mraza, podnevi pa solnčnih žarkov.

Ko se zemlja odtaja in nekoliko osuši, bomo v tem mesecu nadaljevali preajanje dreves in lepotičnega grmičevja, ako nismo mogli tega dela dovršiti jeseni. Čim prej opravimo to delo, tem bolje je. Zato tudi dajemo prednost jesenski saditvi. Edino breskvam in marelicam bolj ugaja pomladno presajanje. Posebno moramo opozarjati na pravilno sajenje dreves. Na zemljišču, ki ni splošno prekopano ali prerigolano, napravimo zadosti velike jame: najmanj 150 cm dolge, prav tako široke in 60 cm globoke. Korenine in veje v kroni moramo pravilno obrezati. Drevo postavimo v jamo 10 cm višje, kakor je raslo prej, v ilovnati zemlji tudi več. Potem obložimo in potlačimo korenine z dobro zemljo in potrosimo

okrog drevesa, ko je jama zasuta, nekaj gnoja, ki drevesu gnoji in zadržuje vlogo v zemlji. Naposled pa drevo prav dobro zalijemo.

Pri mlajših drevesih obruzujemo in usmerjamo krone. Nikakor pa ne smemo ostriči kror na starejših drevesih, ker bi imelo to za posledico, da bi krona zrasla v nelepo goščo, ki bi donasala malo sadu. Na starejših drevesih je v tem pogledu edino opravilo redčenje kror. Povsod tam, kjer se je obilica vej zarasla v goščo, ali tam, kjer se veja naslanja na vejo, odstranimo manj vredno.

Praden začno drevesa odganjati, jih poškrpino z 100stotno mešanico drevesnega karbolineja (arborina) v vodi, da zatremo razne živalske in rastlinske škodljivce. Za koščičasto sadno drevje zadostuje 50stotna mešanica. Kasnejše škropljenje, ko drevje že odganja, škoduje drevesom, ker jim uniči odganjke. Pozorni moramo biti na kaparje, ki že več let napadajo trte na špalirjih, zlasti ob zidovih. Ako jih je malo, jih odstranimo s ščetko, namočeno v milnici; če jih je pa več, bi bilo to prezamudno, zato jih uničimo z arborinovo mešanico.

Suho sadje, ki je obviselo na drevesih, je bolno od monilije. Da se ne bo ta bolezen širila, ga je treba skrbno pobrati in zažgati. Obrati moramo tudi vse suho listje na drevesih, zakaj v njem prezimujejo gosenice glogovega belira.

Drevesom, ki rasto na vrtu ali na obdelani njivi, gnojimo posredno, kadar gnojimo drugim rastlinam. Vsem drugim pa moramo pognojiti široko pod krono neposredno. Jesensko gnojenje pa je bolj izdatno kakor poznejše.

Sejmi

22. februarja: Teharje, Velike Lašče, Višnja gora, Braslovče.

23. februarja: Črnomelj.

24. februarja: Moravče. Bučka, Laško, Zubina, Lesce, Rogatec, Ljutomer, Cerknica, Črmošnjice.

25. februarja: Eeltinci, Toplice.

27. februarja: Studenec-Ig.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valutah:

1 dolar za blizu 56 Din;

v devizah:

100 italijanskih lir za 291.65 do 291.05 Din;

1 dolar za 55.88 do 56.17 Din;

100 francoskih frankov za 221.30 do 222.42 Din;

100 češkoslovaških kron za 166.17 do 167.02 dinarjev.

Vojna škoda se je trgovala po 249 do 250 Din, investicijsko posojilo pa po 58 do 59 Din.

Kratke vesti

— Svečana otvoritev potujoče kmetijske razstave. Dne 14. t. m. je bila na beograjski postaji na svečan način otvorena potovaina kmetijska razstava, ki je nameščena v posebnem vlaku. Razstava je ostala v Beogradu do 15. t. m., nato pa je krenila na pot po državi.

— Kredit za nabavo semen. Z odlokom kmetijskega ministra je iz državnega kmetijskega zaklada določenih 1.400.00 Din za nabavo semen jarih posevkov, ki se imajo razdeliti kmetovalcem tako, da država da kmetovalcem 35 odstotkov semen zastonj, dočim mora kmetovalec ostalih 65 odstotkov vrniti v enem letu iz pridelka. Od skupnega zneska dobi banska uprava dravske banovine v ta namen 140.000 Din. Banska uprava mora tretjino razpoložljivih sredstev porabiti za nakup semena krmilnih rastlin in dve tretjini za nakup semen lanu, konoplje, krompirja, ovsa, pivovarskega ječmena, koruze in ajde. Semena se bodo razdelila preko sreskih kmetijskih referentov predvsem skrbnim kmetovalcem, zlasti onim, ki so bili oškodovani od toče.

— XIV. dražba kož divjačine bo 21. marca v prostorih Ljubljanskega velesejma. Kdor ima kože, naj jih pošlje najkasneje do 15. marca na naslov: «Divja koža» v Ljubljani, velesejem.

— Mednarodna konferenca zaradi hmeljske krize. Hmeljska kriza je zavzela v vseh državah, ki pridelujejo hmelj, tak obseg, da se je pokazala potreba po sklicanju mednarodne konference. Zaradi tega je gospodarski odsek Društva narodov na pobudo prizadetih držav sklical za 22. februarja v Ženevo mednarodno konferenco, na kateri bodo zastopani predstavniki hmeljarstva iz vseh držav. Našo državo bo na tej konferenci zastopal odličen hmeljarski strokovnjak, sreski kmetijski referent iz Celja, g. inž. Janko Dolinar. Konferenca bo razpravljala o važnih vprašanjih hmeljarstva in bo izkušala najti način za kar najboljše rešenje hmeljske krize. Obravnavalo se bo predvsem vprašanje, kolike površine, posajene s hmeljem, bi smeli imeti posamezni hmeljski okoliši. Kot podlago bodo vzeli površine hmeljnikov v letu 1913. Na predkonferenci, ki so jo imeli te

da je našel nekoga, ki je tukaj prenočil. Opogumil se je in ga od blizu pogledal. Spoznal je Likarja — pogrešanega soseda. Truplo je že trohnelo. Fant je zatulil od strahu, pustil koš poleg kupa in bežal domov z glasnim vikom in krikom.

V Zapotju je nastalo nepopisno razburjenje. Vse je hitelo proti gozdu. Likarica se je zgrudila od žalosti, otroci pa so jo z glasnim jokom ubrali za sosedi.

Korenov gozd je bil oddaljen komaj četrte ure od Zapotja. Tjakaj je držala razdrapana vozna pot, po kateri so vozili drva in steljo. Pod redkim gozdnim drevjem je rasla visoka divja trava, pomešana s praprotjo, katero so pokosili vsako leto. Mlado drevje ni moglo rasti, ker ga je sproti uničevala kosa.

Truplo pogrešanega Likarja se je pričemjalo že razkrajati. Glava je visela nekoliko navzdol, zato je tembolj široko zevala na vratu globoka rana, ki je segala od levega do desnega ušesa. Zadana je bila s sekuro ali z ostrim nožem ter je morala smrt nastopiti takoj. Krvavi sledovi so bili skrbno pokriti s steljo in se od daleč niso poznali. Vaščani so odstranili travo in molče opazovali mrliča.

Prispela je naposled tudi Likarica in se vrgla na tla. V obupu si je trgala obleko in klicala morilca, naj jo umori, ker brez moža ne more živeti.

Otroci so plakali in prosili: «Oče, vstanite in pojdite domov! Tako dolgo smo vas že čakali!»

Likar, ki je bil v življenju tako skrben in delaven, pa ni več odgovoril. Molčal je na klic svoje žene in ni več dvignil rok, da bi božal otročiče. Srce, ki je le ljubilo in ni poznalo sovraštva, je obstalo pod morilčevim udarcem.

Mrliča se ni nihče dotaknil prej, dokler ni prispelo orožništvo z županom. Odkriti je bilo treba tajne sledi, katerih ne vidi vsakdo, pač pa jih najde pozorno oko postave. Ljudstvo je nestrpno čakalo uspeha preiskave.

Vpričo orožnikov je župan mrtveca preiskal žepe in našel izprezgnjeno denarnico. Slutnje so se uresničile: zločinec ga je umoril zaradi denarja, ki ga je Likar dobil za vole. Storil je dva zločina, ki sta vpila glasno po maščevanju.

Nastalo je zagonetno vprašanje: Kje se je našel človek, ki je oskrnil svojo dušo s krvavim zločinom?

V prvem razburjenju so bila mnenja dokaj različna. Sum je bil zaradi sejma soglasno izražen: Ob takih dneh se pritepejo na Selišče sumljivi postopači s hudobnimi naklepi. Likarja je zalezal kak capin, ko mu je kupec odštél denar za vole. Pri belem dnevu seveda ni mogel izvesti svojega zlobnega namena. Zalezoval ga je vso pot do Zapotja, kamor je prišel Likar še pred mrakom. Počakal ga je nekje v bližini Povirkove gostilne in ga zahrbtno napadel. Tako ga je umoril in oropal, truplo pa zavlekel v gozd in ga pokril s steljo. Nato je neopažen pobegnil.

Tako ugibanje pa se ni dalo podpreti s praviimi dokazi. Manjkalo je krvavih sledi na poti do

gozda. Šele tam, kjer so našli umorjenca, so zapazili kri, ki je bila na več krajih pokrita s travo. Kako je začel Likar v gozd, ko je bil vendar skoro že doma, tega ni mogel nihče pojasniti. Ako bi bil umorjen zunaj vasi, bi se bilo moralo tam poznati. Zemlja se napije krvi in sledov ni tako lahko odstraniti. Mrliec se ni ukvarjal ponoči s takim delom.

«Kaj pa Strehar?» Koprivka je bila prva, ki je to izrekla. «Ali ni prespai tiste noči nekje zunaj vasi in prišel domov šele pozno zjutraj? Vsa obleka mu je bila okrvavljena, celo na obrazu je imel krvavo liso...»

«Strehar? Ni mogoče!» so ugovarjali vaščani. Poznali so ga kot mirnega moža, ki je imel samo to napako, da se ga je včasih rad nalezal. Ni pa bil nasilen, čeprav je semuntja nekoliko positnaril. Nihče se ni spominjal, da bi mu bil napravil krivico. Mladi mož je bil bolj boječ kot pogumen. Imel je občutljivo srce, vsaka neprijetnost ga je naglo potrla. Kadar je bil nejevoljen, ga je lepa beseda čudovito pomirila in okreptala.

Kri na njegovih obleki pa je vendar morala nekaj pomeniti. Zlobni jeziki se ne ozirajo na dobre lastnosti ter ogledajo človeka do kosti brez zadostnega povoda. Drugi zopet premalo premislijo, preden izrečejo sodbo. Nekaterim je bilo znano, da leze sosed počasi v dolgove. Začeli so ga krivično soditi.

Mrliča so naložili na voz ter ga odpeljali domov med glasnim plakanjem žalujoče družine. Orožniki pa so se napotili z županom k Streharju

dnj čehoslovaški in nemški hmeljarji, je bil namreč ta predlog usvojen. Obenem so čehoslovaški hmeljarji sklenili uničiti ves preostanek hmelja iz prejšnjih let v množini 60.000 starih stotov, da te zaloge ne bi ovirale razvoja cen v bodočih letih. Hmeljarji se nadejajo, da bo ženevska konferenca rodila povoljne uspehe.

— **Kmetijski pouk po radiu v drugi polovici februarja.** V četrtek 18. t. m. ob 18. bo nadaljeval živinorejski nadzornik g. Martin Zupanc predavanje o naši domači svinjereji in nasvetih za njeno izboljšanje. Govoril bo v prvi vrsti o primernem krmljenju svinj. — V nedeljo 21. t. m. ob 8. zjutraj bo predaval tajnik g. Kafol o oskrbi sadnega drevja s posebnim oziranjem na gnojenje in zatiranje škodljivcev pred pomladjo. — V četrtek 25. t. m. ob 18. bo predaval g. inž. Zupanič o vinarstvu, in sicer o vinski krizi in našem vinogradništvu. — V nedeljo 23. t. m. ob 8. zjutraj bo predaval g. inž. Viktor Novak o gozdarstvu, in sicer o sečnji.

DOPISI

ČREŠNJICE PRI FRANKLOVEM. Dovolite, g. urednik, da se tudi iz našega kraja enkrat oglasimo v «Domovini», ki prihaja tudi k nam v precejšnjem številu. Lep je naš kraj. Ne mislite pa morda, da ga hvalim samo zato, ker sem tu doma. O ne, le pridite pogledat, kako lepo je tu pod Konjiško goro. Dohod je res slab, ker so ceste v skrajno slabem stanju, a ko si enkrat gori, uživaš krasen razgled. Če si prijatelj zlahne kapljice, je maš tu v izobilju. Kamor pogledaš, vidiš vinograde, toda žal tudi pri nas ne moremo vina prodati. Upajmo na boljše čase! — Volilcev nismo imeli posebno mnogo, ker so gotovi ljudje delovali na vso moč proti volitvam. Že danes pa se čuje od marsikaterega možaka, da mu je žal, ker se je dal zapeljati. Zagrizancev imamo še vedno mnogo. Nekateri godrnjajo nad hudimi časi, a pri volitvah so ostali doma in s tem dokazali, da jim ni za izboljšanje. — Naša fara je bila razpisana in upamo, da dobimo naposled stalnega župnika. Res skrajni čas je, da pridemo zopet do reda, saj vladajo pri nas razmere, kakršnih nima nobena fara. Kakor smo slišali, je bilo več pritožb v tem oziru, a do danes se ni nič ukrenilo.

GLAŽUTA PRI DOLNJI VASI. Redkokdaj se oglasimo iz naše prijazne vasice, oddaljene od vsake večje vasi do dve uri. V časopisih beremo, da je kriza po vsem svetu, a mi moramo priznati, da pri nas še ni preslabo. Točno in redno obratuje naša tovarna. — Ker je naša vas oddaljena od najbližje šole približno dve uri, ni mogoče, da bi naši otroci obiskovali šolo. Zato prisrčna zahvala gospe grofici Auerspergovi, ki je poskrbela za pouk naših otrok. Na pustno nedeljo nas je gospa grofica presenetila celo z otroško igro «Vo'k in kozica», ki je dobro uspela. Po grofici zaslugi imamo tudi lepo cerkvico, v kateri je vsako prvo nedeljo v mesecu sv. maša.

GORJE PRI ELEDU. V Gorjah se je minili teden sklenila ustanovitev krajevne organizacije JRKD. V pripravljalni odbor so bili izvoljeni gg.: za predsednika tovarniški delavec Jernej Bregant, za podpredsednika čevljar iz Spodnjih Gorij Franc Negro, za tajnika kmeti sin iz Zasipa Miha Ferčej, za odbornike: kmet iz Zasipa Ivan Golc in posestnik Jožef Soklič, delavec Jožef Jakopič in Anton Rekl, vsi iz Spodnjih Gorij. Odbor vabi občane na sestanek, ki bo 20. t. m. ob 19. v restavraciji «Vintgarju».

HOČE. Naš delavni Sokol je imel na svečnico izredno dobro obiskani občni zbor. Ob pričetku zbor se je br. starosta spomnil umrlega voditelja slovskega sokolstva br. Scheinerja in društvenih članov in članic, ki so umrli v minilem letu. Zatem je bila prečitana savezna poslanica. Iz poročil funkcionarjev se vidi, da je društvo v kljub raznim oviram dokaj napredovalo. Poudariti moramo dejstvo, da je pristopilo k društvu mnogo novih marljivih članov, ki so redno posejali telovadbo in pomagali pri drugem delu. Tudi javni nastop se je vršil in društvo je sodelovalo uspešno pri treh nastopih sosednih društev. Prosvetno delo se je vršilo v popolno zadovoljstvo in velika tombola je prinesla precej dohodkov. Dramski odsek je bil jako delaven in je priredil nekaj lepih iger. Za prihodnje poslovno leto je bil izvoljen tale odbor: starosta Anton Flis, podstarosta Bogomir Ferik, prosvetarica Mara Apihova, blagajnik Valter Bürger, gospodar Maks Jančič in večje število odbornikov, revizorjev in članov razsodišča. Ob zaključku zbor se je brat starosta v lepih besedah v imenu društva poslovil od odstopivšega člana in dolgoletnika načelnika, ki se je marljivo udeleževal v društvu in odhaja na novo službeno mesto v Maribor. Članstvo pa je pozval, naj v novem letu s

podvojeno silo deluje za napredek in razmah Sokolstva in se tako oddolži očetu sokolstva, dr. Mirslavu Tyršu, katerega stoletnico praznujemo letos.

KAMNIK. Dne 21. t. m. ob pol 10. bo v Gasilnem domu sestanek živinorejskih in mlekarških zadrug. Vabljeni so vsi, ki se zanimajo za kmetijsko zadrugništvo.

KOPRIVNIK PRI KOČEVJU. Da pride iz gmotnih neprilik, se je sokolska četa odločila, da priredi skromno predpustno zabavo, ki je donesla skora 1000 Din čistega dobička. Zasluga za uspeh gre v prvi vrsti našemu neumornemu blagajniku br. Podlogarju. Zahvaliti se moramo pa tudi g. Medicu, ki nam je brezplačno prepustil prostore v svoji hiši, in njegovi soprog, ki je točila pijače, a je ves čisti dobiček prepustila Sokolu. Za izkupiček si bo četa nabavila telovadne obleke za svoje člane. — Rdeči križ v Kočevju je nakazal za gladojoče v občini nadaljnjih 1000 kg koruze, ki se bo dala takoj v Kočevju zmleti in pripeljala sem že zmleta. — Tukajšnja podružnica Čebelarkega društva je prejela od osrednjega odbora tehtnico za svojo opazovalno postajo in bodo opazovanja, ki jih vodi šolski upravitelj g. Vinko Ljubič, sedaj popolna. Opozorjamo one, ki žele imeti dobre I. Z.-panje, da jih nujno naroče pri naši podružnici. Dobavljamo jih kompletne po 150 Din.

MALA RAČNA. (Smrt na kosa.) Umrli je v lepi starosti 84 let gospa Marija Božičeva, mati gospe Poljšakove iz Male Račne pri Grosupljem. Pokojnica je bila do konca zelo marljiva žena kljub temu, da je bolehalo že dalje časa. Naj počiva v miru!

METLIKA. Naš Sokol je imel nedavno občni zbor, ki ga je otvoril starosta br. Dako Makar, sedanjemu narodni poslanec Bele Krajine. Po njegovem govoru so sledila izčrpana poročila tajnika Vilfana in prosvetarja Zalarja, načelnika Pretarja in blagajnika Malešiča. Glavna točka občnega zbor je bila razprava o društveni 25letnici, ki jo bo društvo proslavilo letos 12. junija. Izvoljeni odbor, ki je predložen župi, je naslednji: starosta Dako Makar, podstarosta dr. Ivan Širko, načelnik Nace Hočevnar, načelnica Marija Ganglova, tajnik Maksimilijan Vilfan, blagajnik Ivan Malešič ml., prosvetar Jože Zalar, pregledovalec računov Konrad Barle in France Rant, ostali odborniki: Anton Stipančič, Leopold Novak, Elvira Omerzlova, Julija Wostnerjeva, Slavko Pretnar, Ivan Drobnič in Julij Kopinič ml., na-

zaradi preiskave. Sledilo jim je nekaj radovednih sosedov, ki niso mogli dočakati, kam bo padla krivda zagonetnega umora. Ali bo sprejel osumljenec krivdo in priznal zverinsko dejanje?

Nande je popravljajal orodje, ko so ga prenetili možje postavbe. Sosedje so morali na orožnikovo povelje ostati za plotom.

Zasliševanje se je pričelo brez običajnega uvoda. «Kod ste hodili na sejmski večer? Kje je okrvavljena obleka?»

«Lojza!» Strehar je poklical ženo, češ, naj jim prinese njegovo obleko. Ostal je miren, saj je imel čiste roke in vest mu ni ničesar očitala. Niti mislil ni na to, da bo zaradi tega kdaj poklican na odgovor.

Streharico pa je obšla neka tajna groza. Kar je prišla, ji je padlo iz rok, ničesar ni mogla najti. Hodila je okrog kakor brez glave in razuma.

«Obleko prinesite!» je zahteval orožnik. Videlo se mu je sumljivo, ker se je žena predolgo mudila. Drugi orožnik je medtem zastražil vrata na drugi strani hiše.

Lojza je zgrabila v naglici naročje cunj in jih stresla pred orožnika. Med temi je bila tudi moževa obleka. Orožnika sta jo začela pregledovati.

«Kdaj ste prišli domov tisto jutro?» je prijel Streharje orožnik.

«Proti jutru je bilo», je povedala žena. Mož je samo prikimal.

«Kaj ste delali tako dolgo zunaj? Kje ste se zapoznili?»

«Ne vem. Menda sem nekje obležal...»

«Ali se spominjate, kje ste prenočili?»

Strehar je odgovoril odkrito: «Kam sem legel in kdaj, tega vam ne morem povedati. Toliko pa vem, da sem se prebudil v gozdu...»

«Koga ste videli zraven sebe?»

«Nikogar. Tema je bila in ves sem se tresel od mraza.»

«Vso noč mi je bilo tako nekam tesno pri srcu», se je vmešavala Lojza. «Od skrbi nisem mogla zaspati...»

«S čim ste okrvavili obleko?» je poizvedoval orožnik.

«To bi tudi jaz rad vedel... Tri dni že premišljujem...»

«Strehar, spomnite se natanko, kje ste obležali. Kakšno je bilo tisto mesto? Ali ste videli v bližini kakšno drevo, katero bi mogli opisati?»

«Prebudil sem se tam, kjer je Koren pokosil travo...»

«To se ujema», je dejal orožnik samemu sebi. Nadaljeval je glasno: «Tam smo našli vašega sosedo s prerezanim vratom...»

Strehar se je ustrašil. Ne zaradi krivde, marveč zato, ker se mu je zasmilil umorjeni sosed. V prvem hipu pa ni mogel reči drugega kakor: «Torej so ga vendarle našli...»

«...čprav ste ga skrili pod travo...» mu je presekala orožnik.

«Kdo?» Strehar ga je začudeno pogledal.

Orožnik ni hotel naprej po tej poti. Začel je na drugem koncu: «Kdaj sta šla tisto noč s sosedom od Povirka?»

«Bog ve...» Nande si ni mogel domisliti. «Pozno je že bilo...»

«Najprej sta hodila skupaj... Kaj vaju je privedlo do prepira?»

«Ne spominjam se, da sva sploh kaj govorila.»

«Čemu ste rabili nož? Kaj vas je zapeljalo?»

«Ali menite, da sem ga jaz?» je porasel Strehar v pravični jezi. Žena je milo zajokala.

«Kri na vaši obleki dokazuje... Ni treba drugih dokazov...»

Lojza se mu je ovila okrog vratu, kakor bi ga hotela skriti posledicam grozeče obdobjitve. Nande se ji je izvil z besedami: «Pusti, naj naredijo, kar hočejo... Jaz sem nedolžen.»

«Pa recite, odkod je kri...» mu je prigovarjal orožnik. Kako je prišla na vašo obleko?»

Strehar je ponovil: «Tega vam ne morem povedati. Lojza je prva zapazila krvave madeže in me je s strahom opozorila.»

«Kje imate nož, s katerim ste izvedli morilno dejanje?»

«Nimam noža in ga tudi nisem imel pri sebi.»

(Dalje prihodnjič.)

Ali si že član Vodnikove družbe?

mestniki: Zvonko Gerbec, Jcsip Marn, Vera Jutraževa, Franci Prus, Anton Rajmer, Edo Zupanič in Robert Fux. — V Radatovičih so na pobudo tamkajšnjega učitelja Kneževića imeli uspeli sestanek, na katerem so si izvolili pripravljalni odbor za ustanovitev Sokola, za katerega se je prijavilo 40 članov že na tem sestanku. Prav tam je bila že ustanovljena krajevna organizacija Jugoslovenske radikalne kmetijske demokracije, h kateri je pristopilo lepo število članov. — V Metliki se vrši šesttedenski zimski kmetijski tečaj, ki je bil otvorjen v nedeljo 17. januarja in bo trajal do 2. marca. Otvoril ga je sreski načelnik g. Ernest Karlavaris. Predavanja se vrše iz vseh panog kmetijstva vsako nedeljo in vsako sredo. Tečaj je dobro obiskan. — Pred dnevi se je vršil v Metliki dvodnevni kletarski tečaj ob prav veliki udeležbi. Predavali so banovinski kletarski nadzornik g. inž. Zupanič, pomočnik ekonomista iz Novega mesta g. Filipič in učitelj banovinske kmetijske šole g. Flego. Taki tečaji so pri nas prav potrebni, zakaj vinogredništvo je pri nas glavna panoga kmetijstva.

NEGOVA. Kakor se čuje, je že ustvarjen načrt za novo okrajno cesto od nove banovinske ceste pri Sv. Benediktu preko Trotkove in Negove na Ivanjce. Dasi je pa ta cesta važnega pomena, se vendar dobe ljudje, ki temu občekoristnemu načrtu nasprotujejo. Prebivalci občin Negove in Ivanjcev se pa od teh ljudi ne damo motiti in bomo krepko poprijeli za delo. Oblastva prosimo, naj bi se delo omogočilo že v zgodnji pomladi, da bi se tako gradnja ceste čimprej dovršila.

RAČNA. Ta predpust smo imeli v Račni pet predstav, a nobene veselice. V nedeljo 7. t. m. je bila predstava iger «Tri tete, pa nobene rečakinje» in «Poštna skrivnost». Kdor je bil pri igrah, se je lahko od srca nasmejati. Kakor že omenjeno, ni bilo nikake veselice, to na zaradi krize, ki jo občutimo tudi pri nas. Porok tudi ni bilo dosti v tem predpustu. — V nedeljo bo gasilski zbor in se bo volil nov odbor.

RADEVANJE PRI MARIBORU. Naši gasilci so imeli preteklo nedeljo redni občni zbor pri «Lipici». Zbor je otvoril načelnik gosp. Pinter. Iz poročil funkcionarjev je razvidno, da je društvo v teku dveh let zavzelo tak razmah, da se lahko kosa z vsemi sosednimi društvi. Sodelovali so v preteklem letu pri štirih požarih, od katerih je bil največji v Rušah. V teku dveh let so si s skromnimi sredstvi nabavili turbinko, nov avto, ki služi tudi za bolniške prevoze, in razno po-

trebno orodje. Pri volitvah je bil izvoljen tale odbor: načelnik g. Pinter, tajnik g. Kalič, blagajnik g. Korošec, poveljnik g. Mandl. Odbor je izpopolnjen z mladimi močmi. Sklenjeno je bilo tudi, da bo društvo prezidalo gasilski dom in da bo ob priliki proslave 40letnice obstoja, ki bo zvezana z župnim sestankom, priredilo veliko tombolo za nabavo novega orodja. Radvanjskim gasilec vsem priznanje k napredku! — Pokopali smo 50letno go. Marijo Kosorjevo, soprogo radvanjskega posestnika. Pogreba se je udeležilo tudi radvansko gasilno društvo. Naj v miru počiva, družini pa iskreno sožalje! — Na poledici je padla Antonija Rogarčeva v Zgornjem Radvanju tako nerodno, da si je zlomila levo nogo. Z mariborskim reševalnim avtom so jo prepeljali v splošno bolnico.

REČICA OB SAVINJI. Kljub temu, da ima «Domovina» pri nas mnogo naročnikov, ni nikakega glasu od nas. Kriza, ki mori vse svet, se tudi pri nas občuti. Živina nima cene, lesna trgovina ne uspeva, edino orehov, odnosno trdi les se še prodaja, ker imamo v trgu trgovca, ki les dobro plača. Ob pustu je bilo še precej živahno, videlo se je pa, da zaradi krize ni bilo tiste živahnosti kakor prejšnja leta. — Naše Dramsko društvo prav dobro napreduje in ima lepo knjižnico. Obeta nam tudi igro «Ne vdajmo se», kar z veseljem pozdravljamo. — Sokol, ki ima pod spretnim vodstvom sedanjega staroste rad sto članov, namerava prirediti igro «Logarjevi sinovi». — Da se mi Rečičani zavedamo, kaj je naša državljanska dolžnost, je pokazalo časno število volilcev pri zadnjih volitvah. Svedeča je tudi pri nas nekaj takih, ki so še vedno pri KVP (kamor veter pih) ter iadrado iz tabora v tabor, kjer jim bolje kaže.

SV. ANDRAŽ V SLOVENSKIH GORICAH. Dramski odsek sokolske čete nas je v minuli sezoni že drugič prijetno iznenadil. Kaže, da si je nadel nalogo, to leto obdelati nekatera Molierejeva dela. Tako smo videli prvič prav dobro podane «Scapinove zvijače». Na pustni torek smo bili vnovič presenečeni z delom istega pisatelja. Znano duhovito komedijo «Skopuha» so naši vrli bratje in sestre pod režijo prosvetarja br. Predana prav dovršeno podali. Tudi priznanje ni izostalo in številno občinstvo ni štedilo s ploskanjem. Zopet so hoteli naši nasprotniki doseči s prav ogabno protiaĝitacijo čim skromnejšo udeležbo, vendar so dosegli baš nasprotno. Videti je, da se narod budi. Posebno število je bilo

zastopano bratsko društvo od Sv. Antona v Slovenskih goricah. Po igri se je vršila pri podstari br. Roli prav prijetna pustna zabava, kjer sta se zlasti uveljavila tamburaški in pevski odsek naše mlade čete. — Občni zbor Hranilnice in posojilnice bo v nedeljo 21. t. m. ob 15. v Toševi gostilni. Pridite!

SV. BENEDIKT V SLOVENSKIH GORICAH. Zapadel je debel sneg in pritisnil precej občuten mraz. Tu pa tam se pritožujejo ljudje, da jim je zmrznil krompir. Na mnogih krajih že manjka krme za živino. Kupovati bo treba drago krmo, a cene živini so neverjetno nizke. Cene v trgovinah so vedno iste, poljski prijelki pa se prodajajo za malenkost. Kje naj dobimo denar za davke in ostale potrebščine! — Dne 24. januarja je našo sokolsko četo zadel hud udarec. Zapustili so po potrebi službe naš sokolski krog kar trije delavni funkcionarji: br. Anton Baša, šolski upravitelj, starosta sokolske čete in načelnik gasilnega društva, in njegova soproga s Krista, revizorica računov pri sokolski četi, ki sta odšla na novo službeno mesto v Celje, in s. Zofka Lužarjeva, učiteljica in tajnica sokolske čete, ki je odšla na novo službeno mesto v Radence. Vsem tem želimo na novih službenih mestih mnogo sreče! Dne 20. januarja zvečer so vsem trem omenjenim napravili Sokoli, Sokolice, gasilci in ostali njihovi prijatelji poslovljni večer, na katerem se je z ganljivimi besedami poslovil od njih v imenu vseh prisotnih sedanjih starosta sokolske čete br. Leopold Zlatič. Odgovoril mu je v imenu odhajajočih br. Baša, ki je dejal, da bodo vsi trije odnesli s seboj najlepše spomine od našega kraja. — Dne 8. t. m. se je poročil član tukajšnje sokolske čete br. Janez Žižek s gđ. Hildo Kranerjevo. Mladima novoporočencema želimo obilo sreče!

TEZNO. Sokol je namestu običajne maškerade priredil na svečnico v Lešnikovi gostilni prvo mladinsko akademijo. Po pozdravnem govoru staroste br. Luknerja je izpregovoril župni prosvetar br. Lintner o Tyršu. Sledil je dobro pripravljen program, ki ga je dovršila deca brezhibno. Vsa čast bratom in sestram vaditeljem, ki so naučili malčke razmerno težke sestave. H koncu so člani in članice izvedli učinkovite vaje, ki so vso akademijo zaključile. Vse točke je na klavirju spremljala s. Pečnikova. — Na peplnično sredo smo položili k večnemu počitku očeta našega priljubljenega trgovca g. Franca Podlipnika. Pokojnik se je smrtno ponesrečil v

Ivan Albrecht:

Mora

Vlekla je na ušesa in še čakala. Kadar je zavel veter, je zašumelo po slamnati strehi kakor oddaljen korak. «Zdajle», se je razveselila, toda z vetrom je vselej potihnil tudi šum. Nazadnje je zagrnila okna in našala luč. V medli svetlobi se je Zinka bala začrnelega stropa in okajenih slik na steklu, ki so visele po stenah, bala se je Cincelje in še same sebe. V tekni napetosti je dekletu medlelo srce:

«Ali tako prihaja sreča?»

Tedaj je zakrčkal proti bajti korak in Cincelja je hušknila odpirati, ko pa je zagledala prišleca, se je komaj obdržala na nogah.

«Kdo bi se bil pa tega nadejal», je z dolgim pozdravljanjem izkušala pripraviti Zinko na presenečenje. «Dober večer! Tak stopi no noter, Nande! Malo kesneje bi bil prišel, pa me ne bi bil več dobil doma. Pravkar sem že napol odhajala in bi bila grede še Zinko spremila domov.»

«Ali je tukaj?» je pogoltnil Tršarjev nejevoljo.

«Kakopak! Prejle po litanijah se je nekoliko ustavila pri meni in sva se menili, kako bridke praznike morajo imeti Hojnikovi. Oh no, saj pravim res, takšni dobri ljudje, pa jih Bog takole udari», je zgovorno spremila Nandeta v sobo, kjer si je Zinka medtem že toliko opomogla od prvega iznenadenja, da je bila res pripravljena za odhod.

«Ze celo večnost te doma čakajo dekleta», je Tršarjev vprašujoče pogledal sestro. «Minka in Tina sta pri nas in Kotnikova tudi. Vsaj rekla bi bila, kam pojdeš, da te ne bi bilo treba iskati kakor šivanko v smeteh.»

«Vidiš ga no,» je izkušala slednja biti brezbrizna, «saj nisem bila pod mernikom skrita!»

V Cincelji se je vse trlo, tako je bila srdita, zraven pa se je sladkala:

«Pa res! Če bi bila vedela, bi bila še jaz stopila z njo. Hojnikovi dekleti se mi v dno srca smilita, Zalka je pa tudi taka, da je mora biti sam Bog vesel.»

V odgovor je Nande voščil lahko noč, a zunaj, čim sta bila prišla nekaj korakov od bajte, je posvaril sestro:

«Če si pametna, se ne mešaj dosti s to babo. Jaz je ne morem...»

«Saj nikomur ničesar noče», je opovrglo dekletu.

«Nič ne de!» je trščil brat. «Če bi bilo po mojem, naj bi ostala bajta rajši prazna, kakor da je ta klepetulja v njej. Oče so se bili takrat gotovo preveč zagledali v vipavca, da so privabili to zgago semkaj.»

«Kaj te je uenkrat pičilo, da si tako hud nanjo, ko mi prej nisi še nikoli nič rekel?» se je čudila sestra.

«Nisem maral govoriti, čeprav že dolgo tako mislim, pa ne samo jaz, ampak menda vsa Oklada. Hojnikove je že baje obirala, češ, da je premalo dobila za tisti plevel, ki ga je prinesla rajni

botri na smrtno posteljo. Kar pol grunta naj bi ji kdo odmeril za nekaj zeli, ki jih je čez in čez dosti. Mogoče je babja packarija celo pomagala Hojnici na oni svet, ne pa da bi ji daljšala življenje. Zakaj je pustila svojega dedca umreti, če je res tako brihtna. Ali s tistim naj je že počela, kar je hotela, zavoljo Hojnikovih mi je pa res hudo, posebno še zastran Naceta», je zamolklo razlagal Nande, Zinka pa:

«Če ne bo hujše zamere kakor pri tem lese-njaku...»

«Lesenjak sem ali tja,» je hitro poprijel Nande, «vsaka v Okladi in daleč naokrog bi se vseh deset prstov oblaznila, če bi jo Hojnikov maral, samo ti se s pametjo kregaš.»

Govoril je precej trdo, dasi čisto mirno, a Zinko je zasketelelo:

«Nič se ne boj, da bi ti dolgo delala napotje. Ze vem, kam pes tace moli, in bodi brez skrbi: prej ko misliš, se ti bom ogula, ampak k Hojnikovim ne!»

«Nikoli nikamor te še nisem gonil, ker je dosti kraja in kruha doma, recem ti pa, da je bilo zarečenega kruha že dosti pojednega! Na postelji, ki si jo boš postlala, boš sama ležala. Če bo tiščalo, ne bo mene, ampak tebe», je obmolknil Nande, ker sta prišla medtem do doma.

«To ga je gotovo Nace podkuril, da je nocoj tak govorec», je pomislila Zinka. «Rajši bi bil drevenec rekel meni v obraz in bi...»

Kaj bi, ni vedela. Da bi mu brez ovinkov zabrusila, kaj in kako misli, tega niti sami sebi

blizini Sv. Lenarta, ko je s kolesom zapeljal v neki avto. Umrl je med prevozom v mariborsko bolnico. Naj mu bo lahka zemlja! Zalujoči rodbini naše iskreno sožalje!

DOMAČE NOVOSTI

* **Treznostni zbor** bo v nedeljo 21. t. m. ob 9. dopoldne v ljubljanskem Unionu. Zbora se udeležijo tudi zastopniki drugih pokrajin in zastopnik treznostnega gibanja iz Berlina. Pridite!

* **Sreska organizacija JRKD za ljubljansko okolico** se je ustanovila v nedeljo v Ljubljani ob številni udeležbi zaupnikov. Za predsednika je bil izvoljen posestnik iz Vižmarij g. Ivan Pipan, za podpredsednika posestnik in sodni uradnik z Viča g. Jože Mesec, za tajnika državni uradnik z Viča g. Pavle Borštnik in za blagajnika državni uradnik z Grosupljega g. Ivan Rus.

* **Prepoved zaposlitve sezonskih delavcev v Nemčiji.** Nemška vlada je izdelala predlog zakona, po katerem se prepoveduje zaposlitev novodolanih inozemskih poljedelskih delavcev v letu 1932. Takšna prepoved bi pomenila hud udarec zlasti za naše Prekmurje, ker je na tisoče Prekmurcev vsako leto šlo v Nemčijo, kjer so opravili kot sezonski delavci razna poljska dela. Letni zaslužek, ki so ga donášali ti sezonski delavci iz Nemčije, znaša več milijonov. Naši rojaki so v Nemčiji na glasu kot najboljši poljski delavci, zato bodo gotovo nemški zemljiški posestniki sami želeli, da se napravi primerna izjema.

* **Sezonski delavci upravičeni do izrednih podpor pri borzah dela.** Sezonski delavci so bili doslej izvzeti od vsakega podpiranja s strani javnih borz dela, četudi so za te plačevali v času zaposlitve predpisane prispevke. Ker je letos izredno mnogo stavbinskih delavcev ostalo brez vsakega zaslužka in brez vseh sredstev, je Narodna strokovna zveza naslovila na bansko upravo in ministrstvo za socialno politiko vlogo, s katero prosi, naj se dovoli prejetje podpore vsem brezposelnim sezonskim delavcem. Narodna strokovna zveza je te dni prejela od banske uprave rešitev, v kateri je med drugim rečeno, da bodo prejeli sezonski delavci v nujnih primerih izredne podpore pri pristojni borzi dela, dokler minister za socialno politiko ne odredi drugače. V sezoni pa imajo tudi sezonski delavci vse pravice kot ostali delavci pri prejetju podpor pri javnih borzah dela. Sezonski

delavci bodo gotovo pozdravili ta ukrep ministra za socialno politiko in korak Narodne strokovne zveze.

* **Ukinjenje nemških rent 20odstotnim invalidom in upokojenem.** Izseljensko odposlaništvo kraljevine Jugoslavije v Düsseldorfu je sporočilo, da so v Nemčiji na osnovi četrte zasilne odredbe ukinili dobivanje rent vsem 20odstotnim invalidom in upokojenem, zavarovanim pri nezgodnem, invalidnem, nastavljenem in rudarskem zavarovanju, ki so rento uživali že dve leti. Ta odredba zadene tudi vse naše 20odstotne rentnike delavce, ki so svoj čas bili v delu v Nemčiji in ki so v smislu konvencije o socialnem zavarovanju z dne 15. decembra 1928. prejeli rente, četudi so bivali v domovini.

* **Preiskava pri Kmetijski eksportni družbi** še ni dovršena. Doslej še ni čisto gotovo, ali je bilo poslovanje nepravilno ali kaznivo, pač pa je zelo verjetno, da so zagrešili kaznive manipulacije nepošteni agenti. Zaradi tega naj do zaključka preiskave nihče ne pristopi k družbi. Stranke, ki so se prijavile kot članice in jim zavarovanci še niso umrli ali njihove smrti še niso prijavili, naj s svojimi zahtevami počakajo do odločitve, ali bo družba še naprej poslovala ali ne. Tem osebam ni treba prijavljati primerov zavarovanja preiskovalnemu sodniku. Prijaviti se naj le take zadeve, kjer je primer smrti nastopil pred 6. februarjem, pa so prizadeti smrti prijavi družbi, a jim ta ni ali pa jim je samo delno izplačala zavarovalnino.

* **Motorna vozila na železniških prelazih.** Na osnovi zakona o notranji upravi je ban dravske banovine predpisal pravilnik o vožnji motornih vozil čez železniške prelaze, ki vsebuje med drugim: Vsak vozač motornega vozila mora pred železniškimi prelazi že pri tabli, ki ob strani ceste označuje tak prelaz, zmanjšati brzino vozila na najmanjšo mero. Ko se približuje prelazu, ki nima zapornice, se mora vozač pred prehodom ustaviti in se prepričati, ali ne prihaja vlak. Kjer so zapornice, a niso spuščene, mora vozač dobro pregledati železniško progo na eno in drugo stran in se prepričati, ali ne prihaja vlak. Če ima železniška proga v bližini ovinek ali so tam tuneli, v vraku, ponoči, ob gosti megli ali kadar se zaradi kake druge zapreke ne more pravočasno videti prihod vlaka, morajo vozači tudi pri železniških prelazih z zapornicami, ki niso spuščene, zaustaviti vozilo in se s sluhom prepričati, ali ne prihaja od kakere strani vlak. Prekrški te

naredbe se kaznujejo z denarno kaznijo od 10 do 1000 Din, ob neizterljivosti pa z zaporom od 1 do 20 dni.

* **Kovanje srebrnih novcev po 10 in 20 dinarjev.** Kakor znano, bo prvo partijo naših novih srebrnih novcev po 10 in 20 Din izdelala državna kovnica v Londonu. Naša Narodna banka bo v kratkem odposlala v London svojo zalogo starih srebrnih novcev, ki jo je država od nje prevzela v zmislu lanske pogodbe med državo in Narodno banko ob priliki prehoda k zlati valuti. V London bodo odposlani tudi srebrni novci, ki jih je v zadnjem času Narodna banka v imenu države odkupila od naroda. Vsega bo Narodna banka odposlala v London 75.000 kilogramov srebra ali sedem in pol vagonov. Do novembra mora londonska kovnica prekovati vse to srebro v novce po 10 in 20 Din z likom Nj. Vel. kralja.

* **Regulacija Savinje** je bila tudi na vrsti v proračunski razpravi v banovinskem svetu. Iz razprave povzamemo nastopne izjave banovinskih svetnikov: G. Goričar Matija je dejal: Izredno važno je vprašanje vzdrževanja regulacije Savinje. Zadnje čase se je ta reka zelo zanemarila in povzroča vedno večjo škodo. G. Pikel Fran, posestnik in gostilničar v Gotovljah, je nadaljeval izvajanje g. Goričarja z očitom razdiralnega dela neregulirane Savinje v svojem okolišju. Tu je Savinja ob poplavih odresla že več kilometrov nasipov. G. dr. Goričar Alojzij, župan in odvetnik v Celju, je podrobneje očrtal posledice, ki nastanejo v Celju in okolici zaradi nevezdrževanja regulacije Savinje v gornjem delu. V zadnjih letih se je struga Savinje poplavlila zaradi tega skoro za 1 m. Ob vsaki povodnji ograža reka Celje in kraje pod Celjem. Vsakokrat ocenijo škodo na več milijonov dinarjev. Regulacija Savinje je neodložljiva. Prispevati bi morali država, banovina, občine in drugi zainteresirani.

* **Razprava banovinskega sveta o šmarnici.** Banovinski svet je pri proračunski razpravi te dni prešel na oni del kmetijskega proračuna, ki določa kredite za pospeševanje vinarstva. Postavka je določena na 250.000 Din poleg tega pa je določenih še 250.000 Din za organizacijo združne prodaje vina. O obeh teh postavkah se je razvila izredno živahna razprava, v katero so poleg g. bana in načelnika g. Podgornika posegli g. banovinski svetniki Lovšin, Pikel, Skuhala, Krulej, notar Koder, dr. Roš, Šolc, Litrop, dr. Sajevec, Janžekovič, Brjuk, Jereb in drugi. Vsi govorniki so pozdravljali pobudo banske uprave

ni verjela. Sicer ji je bilo že vseeno, zakaj Nace je bil zanjo zgolj beseda, mučila pa jo je misel, kaj poreče nocoj Konrad, ko pride. To jo je skrbelo ves večer in se ji ni čisto nič ljubilo govoriti. Sploh se ji je videlo vse tako klavrno, da ni vedela česa reči. Hojnikovi dve sta zgolj vzdihovali, da jih ne vzdrži doma, ko je zdaj brez matere vse kakor izumrlo, a Zalka je najrajši govorila z Nandetom, in še to največ s pogledi. Zinka je zbog tega bila ves večer kakor na trnju in je komaj pričakovala trenutka, ko sta oba brata spremila dekleta domov, ali tudi potlej ni imela miru. Še v snu jo je preganjala misel, da ji bo Konrad zameril, toda vsa ta obila skrb je bila brez potrebe. Popoldne se je bil namreč pripeljal v Golševo že tudi inženjer Vesely in je v pomanjkanju drugačne družčine povabil Parapata na čašo vipavca.

«Saj prvi dan menda še niste našli Mohamedovih nebes tu v hribih», ga je pokroviteljsko potrepjal po rami, a Konrad Parapat mu je slovesno zatrdil, da je za zdaj še tujec v Jeruzalemu. Inženjer je bil samec in pisatelj se je bal, da bi lisjak ne silil z njim, če mu kaj zine o mladitini v Okladi. Jeta sta tedaj pokušati, kakšen je županov vipavec. Cajnar, skrbni župan in prijazni oštir v Golševem, se je potrudil, da sta bila gospoda zadovoljna. Pozno v noč, ko je Zinka še vedno drhtela, kako bo opravičila sinočnjo odsotnost, se je Konrad Parapat šele zleknil pod težo vipavca na posteljo in se pijano hahljal:

«Kako me ima sreča rada! Eni sladkosti se odrečem, pa sem druge deležen»

Pa je zaspal kakor vol pri mesarju.

IX.

Ni dolgo tega, kar so v trgu še zbadljivo rekali, da gre na kraj sveta, kogar je po opravih zaneslo v Okladi, zdaj pa bi se čudil celo vrvenja vajeni meščan, če bi videl, kako je oživela samotarska vasica. S hrbravo čebļjavostjo je že samo krdelce furlanskih in laških delavcev povzročilo precej vrišča. Vrhu tega so vse drvi pela kladiva in krampi, so drzale rovnice in greblje ter so v kamen grčali svedri, ker je bilo na več mestih treba razstreljevati skalovje. Pokalo je bolj kot ob žeganju pri fari in marsikatera ženica se je sprva ves dan križala, tako jo je plašil neznanski hrušč. Domačini so pomagali z nepričakovano vnemo. Bilo je voz, vozičkov in samokolnic, košev, ljudi in živine, da se inženjer Vesely ni mogel dovolj načuditi tolikšni pridnosti.

«V taki srenji bi še jaz hotel biti za župana», je priznal očetu Cajnarju, ki ga je takšna pohvala dvignila v deveta nebesa. Ugodne posledice priznanjih besed je na izborni postrežbi občutlivo predvsem inženjer sam, poleg njega pa tudi pisatelj Konrad Parapat, ki je bil kmalu povsod okrog domač. Zaneslo ga je zdaj v to, zdaj v ono hišo, a ob nedeljah se je časi rad pridružil tudi fantom in celo z njimi zapel, kar so si šteli posebno v čast. Inženjersko ime se ga je še zmeraj držalo, najsi so zdaj že mnogi vedeli, da je le

toliko gospod, kolikor piše delavcem ure in jim ob sobotah razdeljuje zaslužek. Bil jim je bližji in dostopnej i mto r snižnega laženjerja. Seveda, tuintam ga je tudi kdo pisano gledal in nekaterih hiš po Okladi se je moral ogibati.

Cesta je medtem lezla dalje in dalje iz Golševega proti Okladi. Nekateri klanec je že preskočila, dokaj vijug je začrtala v loze in gozdiče, presekala je vrsto trat in košenic in se je bila prikobacila že tik do Hojnikovih, ko so kmetje začeli klepati kose.

Cas je bežal kakor bi smodil za njim. Delo se je tako ponujalo za delom, da se je tako rekoč vse skupaj držalo. Ne le kmetje, še gostiči so bili kar naprej upreženi in celo Cinclja nikakor ni mogla do oddiha. Ves teden do beje nedelje je stikala okrog, preden je dognala, kaj je na velikim ponedeljek zadržalo Konrada. Zinka je oplasila, da je bil na moč nejevoljen, a ji je tudi obljubila, da bo že zaobrnila vse na pravo plat. Tolažilna obljuba je bila lahka, toda z enim veternej kom je bilo več truda. Šele vest, kako se ga je bil pri županu nasrkal, jo je nekoliko zadovoljila, češ:

«Pijančke namem sem ali tja kakor mladiko.»

(Dalje prihodnjič.)

Ali si že obnovil članarino Vodnikove družbe?

za organizacijo združne prodaje vina. Manj soglasna je bila razprava o zatiranju šmarnice. Večina govornikov je odobrvala akcijo banske uprave, da se škodljiva šmarnica čimprej iztrebi in, kjer je to mogoče, nadomesti z boljše trto. Zastopniki okrajev, kjer je šmarnica še razširjena, zlasti prekmurska banovinska svetnika gg. Koder in Litrop, pa sta opozarjala, da šmarnice ni mogoče čez noč iztrebiti, in sta prosila, naj se posebno davek na šmarnične trse v teh krajih izvaja bolj milo. G. Piki pa je opozarjal na položaj v Savinjski dolini, kjer rodi le še izabela. To vino ni škodljivo, spada pa pod samorodna vina in veljajo zato zanje enake določbe kakor za šmarnico. V istem zmislu je govoril g. Skuhala. Debatu o šmarnici je zaključil g. ban z izjavo, da naredb o zatiranju šmarnice ni mogoče omiliti, ker jih predpisuje zakon in ker so mnenja o škodljivosti šmarnice soglasna. Banska uprava pa je vsestransko na roko vinogradnikom, ki nadomeščajo šmarnico z družo trto. Samoumevno je, da bo banska uprava z vsemi sredstvi podpirala tudi grozdne sejme. Ako v to ne bodo zadostovali krediti za podpiranje vinskih sejmov, se bo vzel denar iz drugih postavk. Načelnik g. Podgornik je omenil, da je banska uprava prejela že več prošenj, da se dovoli točneje izabele, vendar pa ministrstvo tem prošnjam glede na vinski zakon ni moglo ugoditi.

* **Po 17 letih se je javil iz Rusije svoji hčerki,** služkeci na Goricah pri Dravogradu, neki Dravograjčan. Iz pisma je razvidno, da mu v Rusiji ni poslano z rožicami.

* **Krmite ptice!** Debela snežna plast je odzvela našim pticam možnost, poiskati si vsaj nekoliko živeža. Vse premražene in sestradane se potikajo po zasneženih krajih, obsojene v strašno smrt zaradi mraza in glada. Spomnite se v teh dneh malih prijateljic! Škrebni gospodarji, bodite hvaležni njim, ki vam leto za letom varujejo polja in vrtove pred škodljivim mrzotom! Izkivite jim svojo hvaležnost s tem, da jih sedaj rešiti smrti! Vaše mize so čisto polne drobtin, ki jih dajte stradajočim pticam! Ne puščajte krmilnih hišic praznih in jih ne polnite z odpadki, katerih ptice ne morejo použiti. Ne puščajte v krmilnih hišicah raznega papirja, ker ga veter maše in s tem odganja ptice. Kjer ni krmilnih hišic, ostavljajte hrano na mestih, kjer ni snega in so zato pticam dostopna.

* **Paznere v resanštevni rudniku.** Narodni poslanec Mita Dimitrijević je stavil na ministra za gozde in rudnike vprašanje glede razmer v resanškem rudniku. Kakor znano, je prišlo v tem rudniku nedavno do nemirov, ker je podjetje namestu v gotovini izplačevalo delavstvo z boni, s katerimi delavstvo ni moglo kupovati svojih potrebščin nikjer drugod kakor pri upravi rudnika, ki pa je prodajala zlasti živež po pretiranih cenah. Minister za gozde in rudnike dr. Stanek Šibenik je na to vprašanje obširno odgovoril in obenem naglasil, da je komisija, ki je izvršila preiskavo, res ugotovila krivdo podjetja in je bilo podjetje kaznovano z najvišjo, v zakonu o rudniških podjetjih določeno kanojo. Če bi se slični dogodki še enkrat ponovili, bo podjetju odvzeta koncesija. Glede uboja dveh delavcev pri nemirih, ki so nastali zaradi teh razmer, je bila uvedena preiskava in bodo krive odgovarjali pred rednim sodiščem. Narodni poslanec Mita Dimitrijević se je zadovoljil z odgovorom ministra ter se mu zahvalil za njegovo odločno posredovanje za zaščito delavcev. Zahval pa je, naj se zakon o rudniških podjetjih, ki je že zelo zastarel, takoj primerno izpremeni, ker določa kot najvišjo kazen, s katero je bilo kaznovano tudi resanjsko podjetje, samo 300 Din denarne globe.

* **«Petelinčkova ženitev.»** Šaljivi mladinski zbor po Hajdrihovem moškem zboru in narodnem napevu dvoglasno, odnosno triglasno s spremljevanjem klavirja ali harmonija priredil Anton Kosi. To glasheno delo, ki je tudi po obliki in tehnični izvedbi uspelo, priporočamo šolam in društvom v nabavo. Cena 8 Din. Naroča se v Učiteljski knjigarini.

* **Gozdni delavci za gozdno industrijo Zingal v Turčiji** se več ne potrebujejo. Izseljenški komisariat v Zagrebu, sporoča, da odpotovanje za enkrat ni mogoče.

* **Smrtnonevarna poškodba zaradi konjskega udara.** V soboto popoldne je vozil voznik, okrog 30letni Brenko Bernard, uslužben pri tvrdki Hönigmann v Celju, naročeno blago, ki bi ga moral predati v Rimskih Toplicah vozniku, ki je čakal na dostavo tega tovora. Ko je privozil do šmarjetskega mostu poleg gostilne Gregorja Pušnika, sta se konja ustavila in kljub vsemu prizadevanju ju ni mogel voznik spraviti z mesta. Pri tem je prišel voznik v bližino enega konja, ki ga je v tem trenutku z vso silo udaril s kopitom na levo oko in sence, da se je Brenko v hipu zgrudil nezavesten na tla. Ponesrečenca so nevarno ranjenega prepeljali v celjsko bolnišnico.

* **Požar na pepelnico.** Na pepelnico zjutraj je gorela hiša Matije Drobniča v Ribnici pri Kočevju. Gospodar in žena sta si rešila golo življenje. Pri njima je stanoval z družino Franc Gorše, katerega je doletela ista usoda. Marljivi gospodar si je bil s trdim delom pred letom postavil zunaj trga lično hišico, danes pa zre na kup razvalin. Ogenj je nastal na do sedaj še nepojasnjen način. Govori se, da najbrž zaradi pepela, ki so ga sbranjevali nekje za hišo. Rešili pa so hišo komaj štiri metre oddaljenega Janeza Zrneta. Zaslugo za to imajo gasilci iz Coriče vasi, ki so stopili s svojo motorko takoj v akcijo. K sreči je imel Zrnel poln vodnjak vode, kar je pripomoglo, da ni danes tudi on na cesti.

* **Tragična smrt kmetijske gospodinje.** Pri Novakovih, trdnem kmečkem gospodarstvu blizu Češnjice v Selski dolini, so neradno izrabili hišno gospodinjo, ki je bila znana kot izredno varčna in delavna žena. Te dni zjutraj je postregla gospodariča domačim še z zajtrkom, nato pa odšla k bližnjemu kozoleu, kjer se je obesila. Ker gospodinje dolgo ni bilo od nikoder, so jo domači začeli iskati. Žel so jo našli šele, ko je bila vsaka pomoč izključena. O vzrokih obupnega čina se ne ve nič gotovega. Ob veliki udeležbi vsega okoliškega prebivalstva, ki z nesrečno rodbino globoko sočustvuje, se je vršil te dni pogreb na domače pokopališče.

* **Požar ob odsotnosti gospodinje.** Dne 9. t. m. je bil kočar Kovačič Jožef iz Zgornjih Jablan s svojo ženo na neki gostiji. Med tem časom je pa doma iz neznanega vzroka nastal požar, ki je uničil z opeko krito kolarnico, nekaj sena in tri svinje. Škoda je krifa z zavarovalnino.

* **Železniška nesreča pri Brodu.** Brzi vlek ki je odpeljal 13. t. m. redno po voznem redu iz Beograda ob 19.50 in bi moral prispeti v Zagreb ob 4.25 zjutraj, je zavozil nekoliko minut pred polnočjo 600 metrov pred postajo Brodom na Savi v tovorni vlak. Največjo škodo je utrpel tovorni vlek. Človeških žrtv ni bilo. Le nekaj oseb je bilo ranjenih. Več vagonov tovornega vlaka je bilo poškodovanih, zaradi česar je bila tudi zastavljena z njihovimi razvalinami proga in je bilo potrebno precej časa, da so jo očistili. Ker je v hudem mrazu medtem lokomotiva brzeza vlaka zamrznila, je dospel brzi vlak v Zagreb šele 14. t. m. ob 2. popoldne. Zaradi te nezgode so imeli tudi vse drugi vlaki na tej progji znatne zamude.

* **Huda nesreča.** 34letnega lesnega trgovca in posestnika g. Slavka Wintra v Zrečah je 13. t. m. na žagi zgrabil transmisijski jermen. Transmisijska je Wintru zmečkala levo roko in mu poškodovala obe nogi. Ponesrečenec je tudi notranje hudo poškodovan.

* **Velik požar v Kicaru.** Te dni je nastal v Kicaru v hiši Janeza Pihlerja, v kateri je stanoval viničar Lah s svojo družino, požar, ki je uničil stanovanjsko in gospodarsko postopje in stiskalnice, ki se je držala hiše. Ogenj je nastal, ker so se vnele saje v dimniku in so iskre preskočile na streho. Požar se je razširil tudi na sosednjo hišo Ivana Bezjaka, ki je prav tako pogorela, preden so mogli kaj rešiti. Pogorela sta postala čez noč velika siromaka brez strehe in brez vsega živeža.

* **Huda požarna nesreča.** V soboto proti večeru je ob vznožju gornjeradganskega grička nastal ogenj v poslopju gostilne pri «Ledenici», lasti Jožefa Šajherja. Stavba je pritlična in so v njej gostilniški, stanovanjski in gospodarski prostori in klavnica pod eno streho. Ogenj je nastal v podstrežju nad pekarnico. Ognjeni jeziki so v naglici zajeli vse ostrešje nad vsemi stanovanjskimi prostori. Na kraj nesreče so takoj prispeli domači gasilci in gasilci iz avstrijske Radgone z motornima brizgalnoma, gasilci iz Radgone pa še posebej z reševalnim avtom. Dočim pa so imeli avstrijski gasilci gasilno orodje v najlepšem redu in so lahko takoj stopili v akcijo, so domači gasilci stali z motorko na mestu brez pomoči, kar je še posebno oteževalo gašenje. Motorka je imela onesnažene in zamrle bencinske odvodne cevi. Po dvournem mučnem delu je gasilec uspelo omejiti požar tako, da je ostalo ostrešje nad gostilniškimi prostori domala celo, dočim je nad ostalimi prostori popolnoma zgorelo. Dejno so postali žrtvi plamenov tudi stropi. Sreča v nesreči je le, da je bilo mirno vreme, ker bi sicer postala žrtvi plamenov še bližnja poslopja.

* **Prepozno zdravljenje.** Pred tedni je padel 64letni preužitkar Josip Jezernik iz Savine pri Ljubnem na gladkih tleh in si zlomil desno roko in izpahnil desno roko v kolku. Mož ni hotel takoj iskati zdravniške pomoči, kar je bilo zanj usodno. Šele po štirih tednih hudih bolečin je prišel v celjsko bolnico, kjer mu pa za adi zastarelosti poškodb niso več mogli mnogo pomagati.

* **Požar v Spodnjih Bitnjah.** Te dni je nastal požar na posestvu trgovke Marije Ziberlove v Spodnjih Bitnjah pri Stražišču. Od pritlične hiše je zgorela streha z ostrešjem. Žrtvi požara pa sta postali tudi lopa in hlev. Donneva se, da se je ogenj zanetil od smetišča, ki je bilo blizu naloženih drv. Na pomoč so prihajali gasilci iz Stražišča, ki so omejili ogenj.

* **Tragična smrt dobrega gospodarja.** Nedavno se je odigrala v gozdu blizu vasi Pesnice pod Sv. Joštom krvava žaloigra. Stara nasprotnika, priletni lovski čuvaj Magušar in mladi posestnik Janez Bernik, sta se po naključju v gozdu srečala, sprla in tudi spopadla. Pri tem je Magušar, kakor pravi, v silobranu ustrelil nesrečnega Bernika. Edina priča o začetku tega tragičnega dogodka je bil posestnik Franc Bešter. Preiskava o tej žaloigri še ni zaključena in je moral Bešter o njej večkrat preiskovalnim organom pripovedovati, kar je pač vedel in znal. Mož gotovo ni slutil, da bo tudi njega v tem kraju zalotila smrt. Te dni se je Bešter odpravil v gozd po suh smrekov les, a se ni več vrnil. Žena z otroki ga je zaman pričakovala. O mraku je svoje skrbi potožila sosedu Brenkužu. Nekaj časa so še čakali, potem pa so se Brenkuževi in domači napatili z lučjo v gozd, ki so ga preiskali v vseh smereh. Slednjic so prišli do Rimskega vreca in tu nad strmo sotesko so našli sledove stopinj. Zaradi pozne nočne ure in nevarnega kraja je bilo nadaljnje raziskovanje nemogoče in sta se drugega dne na vse zgodaj Brenkuž in njegov sin zopet podala na to mesto. Previdno sta se spustila navzdol po strmi soteski in iz tolmuna hudournika sta opazila moleti roko. Z velikim naporom sta spraviša na površje truplo in spoznala v njem pogrešanega sosedu Franca Bešterja. Nesrečni mož, ki je bil izredno skrben oče in marljiv gospodar, je v gozdu mogoče izgubil zaradi visokega snega pravo smer in tako zašel na rob strmo padajoče soteske, kjer je izgubil tla ter padel v hudournik.

* **Z ogljikovim monoksidom se je zastrupil v Kranju** 17letni vajenec v mehanični delavnici France Bitenc iz Huj, zaposlen pri svojem sorodniku Ivanu Bitencu. Usoda ga je doletela v stranišču, kjer so s pečico talili led. Iz oglja v pečici se je razvijal strupeni ogljikov monoksid, ki je usmrtil nesrečnega fanta.

* **Mleko ga je rešilo smrti.** Te dni se je dogodil v Novem mestu primer, ki dokazuje veliko vrednost pouka o prvi pomoči ob nezgodah. Šofer Fajdiga, uslužben pri gorjanski lesni industriji, je zjutraj v garaži pregledoval in urejeval tovorni

avtomobil. Med napornim delom je postal žejen in v naglici je segel po steklenici, ki je stala v kotu garaže in o kateri je mislil, da je napolnjena z vodo. Po nesrečnem naključju pa je zgrabil napačno steklenico. Komaj je napravil požirek, je že začutil bolečine v ustih in grlu. Takoj je stekel v svoje stanovanje, kjer je srečal mlekarico, ki je baš tedaj prinesla mleko. Na dušek je izpil vse mleko, potem pa začel bljuvati. Upravnik lesne industrije, g. Zemljak, ki je videl, da se je šoferju v garaži nekaj pripetilo, je kmalu nato prihitel za njim v stanovanje in odpeljal ponesrečenca s svojim avtomobilom v bolnišnico, kjer so šoferju takoj očistili želodec ter ugotovili, da je napravil izdaten požirek žveplene kisline. Fajdica je sedaj že izven vsake nevarnosti za življenje. Žveplena kislina je silno jedka tekočina, ki bi bila nesrečnemu šoferju prejeda želodec in prešla med drobovje. Mleko pa je najboljšo sredstvo pri zastrupljenju z vsemi kislina in strupi, razen pri fosforju.

* **Nočni požar.** Nedavno ponoči je nastal požar na Otrožnem pri Celju. Gorel je kozolec posestnika Hriberška. Kozolec, ki je bil krit s slamo, je stal v neposredni bližini stanovanjske hiše, katero pa so vrli gasilci rešili, dočim je kozolec skoro popolnoma zgorel.

* **Dva požara na Viru pri Domžalah.** Te dni je velik požar uničil Kocjančičevo tovarno na Viru. Kmalu zatem pa je zgorel velik kozolec-dvojniki s šupo, last posestnika Vincenca Hribarja. Ker je bilo v kozolcu nad dva vagona detelje in druge krme, se je ogenj hitro razširil. Gasit so takoj prihiteli domači in sosedni gasilci. Kljub požrtvovalnemu gašenju niso mogli gasilci rešiti kozolca. Posrečilo pa se jim je rešiti ostala gospodarska poslopja in stanovanjsko hišo, ki stoji tik pogorelega kozolca. Zadnji požar je bil očitno podtaknjen. Ljudje so baje videli nekoga, ki je bežal od kozolca, in so se tudi poznale sledi v pravkar zapadlem snegu. Orožništvo je prijelo nekoga, ki je bil na Hribarja že dalje časa hud, in še nekega drugega osumljenca.

* **Neznan mrlič.** Na pepelnico sredo zjutraj so našli na cesti med Debrom in Psarji (Laško—Celje) v snegu ležečega mrtveca. Vaščani iz omejenih vasi so spoznali v njem človeka, ki je že nekaj dni prosjačil po tamošnji okolici in pri tem ravjal, da je Jože z Dojenškega. Ker ni imel pri sebi nikakih listin, se ni mogla ugotoviti njegova istovetnost. Star je približno 50 let, visok približno 170 cm, podolgastrga obraza, osivelih las, spredaj plešast. Oblečen je bil v sivkaste hlače in črn suknič. Srajce in spodnjih blač ni imel. Truplo so prepeljali v mrtvašnico mestnega pokopališča v Laškem.

* **Tragična smrt vestnega hlapca.** Na Loki pri Mengšu se je ponesrečil 47letni hlapec France Jereb, rojen v Vodcah in uslužben pri županu na Loki. Jereb je iz gozda peljal poln voz težkih hlovov, na gladkih poledenelih tleh pa mu je spodrsnilo in je padel pod voz, ki mu je šel čez prsi in mu udrl prsni koš. Reševalni avto iz Ljubljane je ponesrečenca prepeljal v ljubljansko bolnišnico, kjer so zdravniki ugotovili, da ima zlomljenih več reber in hude notranje poškodbe. Jerebovo stanje je bilo že takoj po prevozu v bolnico zelo resno, popoldne se je pa še poslabšalo in je poškodovanec kljub vestni zdravniški pomoči umrl. Pokojnik je bil priden in vesten delavec.

* **Ne sme v gostilne.** Karlu Škofiču, posestniku v Zikarcih, je sresko sodišče pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah prepovedalo zahajanje v gostilne za dobo enega leta. Ta prepoved je stopila v veljavo dne 9. t. m. in bo končala dne 9. februarja leta 1923.

* **Dva požiga v Dolenjem Logatcu.** Nedavno zvečer je bil ves Logatec naenkrat razsvetljen kakor pri belem dnevu. Zlobna rocka je zanetila požar v kozolcu g. Antona De Glerie, veletrgovca in posestnika. Ogenj je upepelil še novo stavbo do tal. — Nekaj dni nato je nastal v Dolenjem Logatcu že drug požar, in sicer je začela greti hiša g. Matije Kosa. Požar je nastal v podstrežju in bi gotovo zavzel, ako bi ne bilo toliko snega

in če ne bi bil pravočasno opažen, velik obseg, ker se poslopje nahaja v sredini hiš in lesnih skladišč. Ogenj se je pojavil v tako sumljivih okoliščinah, da je požig nedvomen. Naši vrli orožniki z vneto zasledujejo požigalca, o katerem sodijo ljudje, da je isti, ki je zažgal gospodarsko poslopje pri g. De Glerii.

* **Smrt neznanega berača.** Dne 11. decembra je umrl v Rakovici na Hrvaškem neki berač. Pred smrtjo je povedal, da mu je ime Marko. Iz njegovega nadaljnega govorjenja pa ni bilo mogoče dognati, ali se piše Brezovič ali pa je doma iz Brezovice. Najbrže je bil Slovenec ali pa je bil doma vsaj blizu slovenske meje, ker je govoril slovenski jezik. Star je bil približno 40 let, srednje velikosti, črnih las, sivih oči. Bil je tudi malo duševno omejen. Kdor bi kaj vedel o njem, naj sporoči to upravi policije v Ljubljani.

* **Ponarejena potrdila Poštne hranilnice.** V zadnjem času so se pojavila v prometu neka potrdila Poštne hranilnice, ki so izdelana na nepravilnih obrazcih, kakršnih Poštna hranilnica ni nikoli uporabljala. Na njih sta državni grb in ponarejen žig Poštne hranilnice. Na obrazcih se potrjujejo razni podatki o hranilni knjižicah, na primer, da je pri Poštni hranilnici prijavišena izguba hranilne knjižice in tako naprej. Taka izmišljena potrdila so prinašale neznanе osebe trgovcem v raznih krajih in jemale od njih blago na račun vsot, ki so bile v potrdilih označene. Jasno je, da so ta potrdila ponarejena in da so bila izvršena sleparstva na škodo trgovcev. Priporočila se trgovcem in ostalemu občinstvu, naj se obrnejo v podobnih primerih vsi na Poštno hranilnico telefonsko, brzojavno ali pisмено za potrditev vsebine podobnih potrdil. V primeru, da se ugotovi ponaredba v svrhu izkoriščanja ali prevare, naj se osebe, ki ponujajo ta potrdila, prijavijo tekoji policiji, a Poštna hranilnica v Beogradu naj se o tem najhitreje obvesti.

* **Arctiran predajalec bonov Vojne škode.** Dne 12. t. m. je neki možak kupoval v neki celjski trgovini blago. Kot plačilo je ponudil blagajničarki obveznico Vojne škode, glasečo se na 1000 Din. Blagajničarka je poslala nekoga uslužbenca v bližnjo banko, da bi zamenjala obveznico. Tam so pa rekli, da velja obveznica največ 250 Din. Nato so možku odvzeli blago, kolikor je pač presežalo vrednost 250 Din. Možak je nato odšel in začel na Bregu prodajati bone. Prodal jih je nekemu trgovcu 12 po 25 Din, torej za 300 Din. Ko jih je hotel dotični trgovec zamenjati, pa je zvedel, da so bone že izven prometa. Na dotično prijavo je mestna policija kmalu izsledila prodajalca bonov v osebi nekega brezposelnega delavca.

* **Nekaj besed o strojih Regentin.** V dandanašnjih hudih časih gospodarske krize, ko se stalno zvišuje število brezposelnih in skrb za vakanji kruh vsakogar sili k iskanju novih možnosti za služka, je človeška podjetnost našla nov vir za služka, in sicer zanesljivo sredstvo brez vsakega rizika. To je pletilni stroj Regentin trdke. Domača pletarska industrija Josip Kališ, Maribor, Trubarjeva ulica št. 2. Na tem stroju lahko ženske in tudi moški brez vsakih težav in strokovnega znanja izdelujejo iz blaga, ki ga pošilja prej imenovana trdka, praktične izdelke, ki jih potem trdka kupuje po visokih cenah. Na podstavi načelnega jamstva za prevzemanje storjenih izdelkov, ki se pridobi z nakupom prvovrstnega pletilnega stroja Regentin pri prej navedeni trdki, se nudi vsakomur, ki hoče delati, povprečen mesečni zaslužek okoli 1500 Din, kar pomeni za široke sloje v sedanjem boju za obstanek veliko olajšavo. Imenovana trdka posluje v več evropskih državah, kakor v Nemčiji, na Poljskem in v Avstriji, ter dosega z uvedbo novih sistemov za služka z delom doma velikanske uspehe v splošno blaginjo. Pri nas se pletilni stroj Regentin vedno bolj udomačuje in nudi širokim slojem trajni zaslužek. Trdka pošilja na željo natančne propekte.

Pristopajte k Vodnikovi družbi!

* **Živčno bolnim in otožnim nudi mila naravna «Frane Jožefova» veda dobro prebavo, čisto glavo in mirno spanje.** Po izkušnjah znamenitih zdravnikov za živčne bolezni se uporaba «Frane Jožefove» grenčice pri težkih obolenjih možganov in hrbtnega mozga najtopleje priporoča. «Frane Jožefova» grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerjskih trgovinah.

* **Za usta in zobe je vsak dan nekoliko kapljic blagodišečega Fellerjevega Elsa-fluida v kozarcu vode užitek in obenem tudi preizkušena zaščita proti mnogim obolenjem grla in vratu, proti hripitju itd.** Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti ga pošilja franko lekarnar Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elsa-trg 360, savska banovina.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

UBOJ V DOBJEM.

Kozje, februarja.

V našem okraju se uboji in umori kar vrstijo, kar nas navdaja z največjo skrbjo. Te dni je bil priveden k tukajšnjemu sodišču spet mlad ubijalec. Je to mladoletni postopač in pretepač Filip Lokošek iz Dobja pri Planini, katerega varnostna oblastva že prav dobro poznajo, saj je bil šele pred dnevi pogojno izpuščen iz tukajšnjih sodnih zaporov, dokler ne bo zaključena preiskava zaradi grožnje požiga.

Lokošek je povedal, kako je postal ubijalec. Bil je na pustni torek v družbi dveh bratov Antona in Martina Planka. Med preprirom je eden Plankov udaril Lokoška po hrbtu z neko leseno puško, katero si je napravil nalašč za maskare. Udarjenec je zbežal v neki hlev in se tam skril, a brata Planka sta prišla za njim. Ker se ju baje ni mogel rešiti, je pograbil v bližini stoječi krevelj in udaril Antona Planka po rami s tako silo, da mu je zadril konico v pljučni koš. Ranjenec je še zakričal: «Dosti imam», planil iz hleva in se zgrudil na tla. Odnegli so ga v bližnjo hišo, kjer je kmalu nato izkrmavel in izdihnil.

Izjave ubijalca pa se vidijo vsem, ki ga poznajo kot hudo pokvarjenega fantalina, precej jalove.

Sedaj sede v celicah tukajšnjega sodnega zapora trije zločinci, ki zaslužijo najstrožje kazni. Med njimi je tudi očetomorilec Zagar iz Zdol, o katerem je «Domovina» že pisala. Zagar je pokvarjen zločinec, ki se iz svojega strahotnega zločina kar nekako norčuje.

JOŽKU MLINARIČU V SPOMIN

Mala Nedelja, februarja.

Zalostno so zapeli zvonovi cerkvice malonedeljske. Turobna pesem je naznanjala, da Jožka Mlinariča ni več med živimi. Dober prijatelj nas je zapustil, zavratna bolezen ga je iztrgala iz naše srede v najlepši moški dobi.

Pokojni Jožko, neumorno delaven na gospodarskem in prosvetnem polju, je bil že od zgodnje mladosti pri Narodnem kulturnem društvu in pri cerkvenem pevskem zboru. Pri neštetih gledaliških igrah je v domačem in celo v sosednih krajih s svojo besedo in s svojim petjem zabaval občinstvo. Novoustanovljena lepa domačija in nešteto vinogradov spričuje tvojo vzorno gospodarstvenost. Tvoji cvetni vrtovi spe sedaj zimsko spanje. Tudi ti snivaš. Utihnili je tvoja pesem...

Nepregledna je bila vrsta prijateljev in znancev, ki so te spremljali na zadnji poti. Solzne so bile naše oči, ko smo ti peli pesmi v slovo, in solzne so bile oči, ko ti je govoril predsednik poslovilno besedo.

Bliža se solnčna pomlad, ko tratica zazeleni, ko v vinogradu trta odžene in zopet razcvetejo vrtno rože, ki si jih tako ljubil. Pesem se bo razlegala po naših vinorodnih goricah. Tebe ne bo, a tvoj duh je ostal med nami. Hoditi hočemo po tvojih stopinjah, saj si se ravnal po izreku: Ne samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan! Snivaj mirno, dragi Joško!

PISMO IZ ŠMARTNA PRI LITJI.

Šmartno pri Litiji, februarja. Po dolgem času se Šmarčani zopet oglašamo v »Domovini«, ki prihaja tudi k nam v precejšnjem številu in je na glasu kot dober tednik tudi med nenarodniki, ki jo kupujejo v trafikah. Ne mislite, g. urednik, da smo spali zimsko spanje, je pač tako, da Šmarčani ne obešamo vseh novic na veliki zvon!

V sokolski telovadnici se vrši redno telovadba vseh vrst članstva, V zadnjem času je dramski odsek društva za zgradbo Sokolskega doma v Šmartnem odigral veseloigro »Svetnika«, ki je prav dobro uspela. Igralce in igralke so nagradili številni posetniki po vsakem dejanju z dolgim ploskanjem. Pevsko društvo »Zvon« pripravlja spevoigro »Stari in mladi«. Pri tej spevoigri bodo poleg novih igralcev nastopili tudi starejši, ki so nam znani iz spevoigre »Mežnarjeve Livike«. »Stari in mladi« se bodo odigrali v pričetku marca v Šmartnem, Litiji in Zagorju ob Savi. Tudi naši sosedje gasilci iz Velike Kostrevice so se dobro postavili s svojim »Najboljšim gasilcem«. Te prireditve so se v obilnem številu udeležili tudi Šmarčani.

S hvaležnostjo moramo tudi omeniti, da so darovali g. Anton Knaflič, ga. Ivanka Verbičeva in ga. Anica Koblerjeva v počast spominu očeta in ga. Anica Koblerjeva v počast spominu očeta na, gasilnemu gruštvi v Šmartnem po 2000 Din. Istotako so bila od njih deležna podpor tudi ostala društva. Hvala plemenitim darovalcem za velikodušne darove!

Letošnji predpust je bil zelo kratek. Gospodarska kriza je onemogočila vse običajne predpustne veselice. Le na pustni dan so Šmarski fantje priredili igralnico »Monte Carlo« na voze, ki je prav dobro uspela.

Poročil se je g. Lojze Merzel z gđ. Julko Sinreichovo. Ženin in nevesta sta delavna člana tukajšnjih naprednih društev. Obilo sreče!

Tudi pri nas je nastopila huda zima, ki pa menda ne bo trajala dolgo.

Naše šivilje obiskujejo krojni tečaj katerega je priredila banska uprava v Litiji. Katera šivilj želi obiskovati tečaj, naj se javi ob dnevnih tečajnih urah strokovnemu učitelju g. Knaflju, ki poučuje pri Borišku v Litiji.

TREBANJSKO PISMO.

Trebnje, februarja.

Spet smo se spomnili »Domovine« s košem novic. Naj začnemo s snegom in mrazom, ki sta nas neradno obiskala. Res, dobili smo belega blagoslova, kakor pravijo naši smučarji, kar do kolen. Veste, mraz nas je zadnje dni prav do kosti pretresel. Zadnje soboto je kazal toplomer kar — 31 stopinj Celzija zjutraj ob pol 7. uri in je bil, kakor smo kasneje posneli iz poročil, pri nas v vsej dravski banovini največji mraz. Tudi 14. in 15. t. m. smo imeli do — 30 stopinj.

Seveda nisi na cesti videl nikogar. Tudi v cerkvi je bilo to nedeljo zelo malo vernikov. Zadnje soboto se je celo zgodilo, da so tukajšnjemu kaplanu g. Starcu na potu iz Trebnjega proti Ponikvam, ko je šel maševat na podružnico, zamrznili obe ušesi in da je g. kaplan na cesti omedlel. Šele z drgnjenjem s snegom so ga spravili k zavesti. Tudi otroci so na poti v šolo zelo trpeli.

Predpustno dobo smo s pustom letos završili bolj klavrno. Svatbe so bile vse v znamenju krize in so se vse izvršile kar po tihem. Le kakšna harmonika je še dala znak, da so se peljali iz cerkve svati. Maškar je bilo tudi malo. Edino krofi so ostali še kot zadnji oznanjevalci prej tako razkošnega Kurenta.

V zadnjem času je poplavila tudi našo vas in okolico cela truma agentov za zavarovanje posmrtnine. Človek bi lahko trdil, da krize ni, saj se meče denar kar na slepo srečo za nekaj negotovega. Znan je primer, da je neki kmet prodal iz svojega hleva zadnji rep, samo da je odplačal zavarovalni delež. Prav je, da bo oblastvo preiskalo zadevo in ugotovilo, kaj je na vsem tem zavarovanju.

Pa še neki dogodek je razburil nedavno vso okolico. Saj ste gotovo čitali o nesrečnem pokolu med šolarji v Dolnji Nemški vasi. Te dni se je vrnil iz bolnice zabodeni učenec. Ko e pisec teh vrst ob neki priliki, obiskal ranjenega šolarja v novomeški bolnici, mu je usmiljeni brat omenil, da je to prvi primer, da se zdravi v tej bolnici otroška žrtev poboja. Mislim, da je ta dogodek jasen opomin vsem vzgojiteljem, to je staršem, šoli in cerkvi, ki naj skupno delujejo za vzgojo naše mladine.

Mnogo lahko k vzgoji pripomore tudi Sokol. Žal pa je mnogo ovir, da Sokol še nima močnih tal. Vendar sokolstvo tudi pri nas počasi napreduje. To je pokazal zlasti letni občni zbor Sokola, na katerem so podali funkcionarji prav zanimiva poročila, iz katerih posnemamo, da se Sokol dobro razvija. Naš Sokol se prav dostojno pripravlja na Tyršovo proslavo, ki se bo vršila v nedeljo 6. marca popoldne na Marofu s prav pestrim sporedom.

PREKMURSKI GLASNIK

SESTANEK MEDMURSKIH IN PREKMURSKIH DOBROVOLJCEV.

Dolnja Lendava, februarja.

Na pobudo Horvata Pavla, predsednika prekmurskih dobrovoljcev, se je 11. t. m. vršil sestanek zastopnikov medmurskih in prekmurskih dobrovoljcev v Dolnji Lendavi. Zbor je otvoril sklicatelj g. Pavle Horvat s pozdravnim nagovorom in se zahvalil prisotnim za tako polnoštevilno udeležbo. Nato je podal svoje poročilo, ki vsebuje v glavnem:

»Sporazumno z raznimi višjimi osebnostmi in bivšimi g. oficirji medmurskih dobrovoljcev sem prevzel hudo nalogo izvedbe organizacije medmurskih dobrovoljcev, ki do sedaj niso bili organizirani. Z veseljem sem se poprijel dela. Začetek je bil težaven, a vztrajal sem, ker sem si bil svest, da sem vršil veliko narodno nalogo med jugoslovenskim narodom, ko sem zbiral njegove sinove, ki so s puškami v rokah ustvarjali našo lepo domovino Jugoslavijo, da se danes ponovno združijo in z združenimi močmi z organizacijo čuvajo svojo zgodovinsko narodno delo. Moja bodrilna misel pri tej hudi nalogi je bila: zbrati vse medmurske in prekmurske dobrovoljce, jih združiti v skupno organizacijo in tako ustvariti na severu naše države veliko narodno fronto, ki bo zanesljiv mejnik naše mlade domovine. Moje prizadevanje je vrlo uspelo. Do danes se je priglasilo nad 1400 članov, kar je v treh mesecih velik uspeh. Ker se dnevno prijavljajo še novi člani, sem prepričan, da bo že v tem mesecu naša organizacija štela nad 2400 članov.»

*

Dne 28. t. m. ob 9. uri dopoldne se bo vršil ustanovni občni zbor Organizacije prekmurskih in medmurskih dobrovoljcev v veliki dvorani hotela »Krone« v Dolnji Lendavi.

Kakor je znano, je do sedaj obstojala samo Organizacija prekmurskih dobrovoljcev, dočim medmurski dobrovoljci niso imeli svoje organizacije, za to je nastala neizbežna potreba, da se tudi ti organizirajo. To rehalo nalogo je prevzel g. Pavle Horvat in jo tudi izvršil s tem, da je zbral medmurske dobrovoljce, ki vsi skupaj štejejo nad 2500 članov. Sklenilo se je tudi, da si obe organizaciji ustvarita zvezo s sedežem in upravo v Dolnji Lendavi. Ta zveza bo razpolagala z okrog 3000 člani.

Narodna zavednost zahteva od dobrovoljcev, da se tega zgodovinskega občnega zbora polnoštevilno udeležijo in tako tudi na zunaj pokažejo, da so v resnici dobrovoljci, ki so vedno pripravljene odzvati se klicu domovine.

Prosijo se vsi gg. bivši poveljniki prekmurskih in medmurskih dobrovoljcev, ki so pomagali, da sta se te dve obmejni pokrajini priključili Jugoslaviji, da se zanesljivo udeležijo

ustanovnega zbora. Nadalje se naprošajo tudi vsi oni gospodje, ki so na kak drug način pomagali dobrovoljcem pri njihovem osvobodilnem delu, da blagovolijo prisotstvovati temu zgodovinskemu zborovanju. Še enkrat: Vsi dobrovoljci na občni zbor!

Kmetijska hranilnica in posejilnica v Predanovcih bo imela letni občni zbor 6. marca ob 13. v posejilnični pisarni v Predanovcih in vabi vse člane na udeležbo. Dnevni red: čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru, poročili načelnštva in nadzorništva, odobritev računov za leto 1931. in sklepanje o uporabi čistega dobička, volitev načelnštva in raznoterosti. Če ne bo ob 13. zadostnega števila članov, bo ob 14. občni zbor ob vsakem številu prisotnih.

Novo aretacije v zvezi s požigi pri Toki. Orožništvo v Dolnji Lendavi je prijelo in oddalo v zapore okrajnega sodišča še dva fanta iz Centibe, Fujsa in Gomboca, ki sta bila večkrat v družbi prejšnjih aretirancev Huzjara in Golenka. Vsi štirje fantje so bili v prijateljskih odnosih in so večkrat skupaj popivali. Ali sta sploh in koliko Fujs in Gomboc udeležena pri požigih pri veleposestniku Toki, še ni znano. Te dni so odpravili v zapore okrajnega sodišča v Mariboru Huzjana, Golenka in industrije Eppingerja. Vsi trije so bili nad dva tedna v zaporih dolnjelendavskega sodišča v preiskavi.

Neznani tatovi so vdrli pred kratkim v grad v Rakičanu in odnesli mnogo perila. Vlomilci so prišli skozi okno v notranjost. Vlomljeno je bilo tudi pri trgovcu Hinku Hahnu v Bodoncih. Vdrti so izložbeno okno in odnesli, kar so tam našli. Nadaljnji vlom pa jim je bil onemogočen, ker so jih pregnali. Svojo srečo so nato poskusili še pri Štefanu Vlaju, toda tudi tam so jih pregnali. Isti dan so vlomili še pri trgovcu Hahnu v Gornjih Petrovcih, kjer so odnesli iz trgovine nekaj denarja. Iz hiše posestnice Julijane Šmitlehnerjeve v Rakičanu je odnesel od orožnikov zasledovani cigan Anton Bogdan razno moško in žensko obleko, dolgo vrv in par čevljev. V Markovcih pa se je pojavil neki Aleksander Flisar in ukradel iz sobe posestnice Julije Kraljeve, pri kateri si je bil izprosil prenočišče, moško suknjo in še nekaj druge obleke.

NAŠI NA TUJEM

VEDNO VEČJE STISKE WESTFALSKIH ROJAKOV.

Gladbeck, februarja.

V Gladbecku imamo še vedno popisovanje zaradi izгона v domovino. Po večini vsi, ki smo podpirani od Wohlfahrta, smo bili poklicani na policijo. Zahtevali so od nas potne liste, ki so nam jih čez nekaj dni zopet vrnili. Nadalje so zahtevali od nas izjave, da gremo prostovoljno v domovino, kar pa je malokdo storil. Vprašali so nas tudi, ali nam je prav, če nas pošljejo v domovino. Odgovorili smo, da pojdemo radi, če se nam zagotovi doma delo in če nam Knappschaft ne bo izgubljena. Za prosto vožnjo in za popotnico so pripravljeni poskrbeti.

Na policiji so nam tudi rekli, da se mora vsakdo v dveh mesecih priskrbeti delo, ker nas sicer morajo izgnati iz države. Toda kako naj si priskrbimo delo, saj še vedno mečejo delavce na cesto! Do 15. marca bomo videli, kaj bo z nami, zakaj takrat poteče rok. Mislimo pa, da se nič tako vroče ne poje, kakor se skuha.

Dne 7. t. m. smo imeli polnoštevilno obiskano zborovanje. Prišli so na zbor tudi rojaki iz drugih krajev. Na zborovanju je med drugimi govoril g. Hriberšek iz Suderwicha. Pozneje so prišli predsednik Zveze jugoslovenskih delavskih podpornih društev g. Bolha in predsedniki nekaterih naših sosednjih društev.

Čitali smo, da dobimo Slovenci na Westfalskem, ki smo brezposelni, vizume brezplačno. Za

kar se najlepše zahvalimo gospodom, ki so nam to izposlovali.

DELAVSKE RAZMERE V KANADI SO VEDNO SLABŠE.

S u d b u r y, februarja.

Draga «Domovina!» Iz mnogih krajev sveta si dobila novoletne pozdrave rojakov, a iz Sudburyja se ni nihče oglasil, dasi je ta kraj ena izmed večjih slovenskih naselbin v Kanadi. Vzrok, da slovenska naselbina v Sudburyju tako molči, so delavske razmere. Trume brezposelnih se množijo z vidno naglico. Pred tremi leti je tukajšnja mednarodna družba za kopanje niklja imela zaposlenih nad 5000 rudarjev v treh rudnikih v Froodu, Creightonu in Garsonu.

Takrat se je delalo v treh šihatah dnevno ne glede na nedelje in praznike. Danes se dela samo še ena šihata po štiri dni na teden. Od 5000 rudarjev je danes zaposlenih še komaj tretjina. V rudnikih Creightonu in Garsonu so do skrajnosti zmanjšali število delavcev. Odpustili so vse samce in upoštevali one, ki imajo družine tukaj. Na koncu koncev se pa tudi na te niso ozirali, in to ne glede na to, katere narodnosti je delavec.

To naj bo v ravnanje onim rojakom, ki so se lani povrnili v domovino. Največ jih je šlo domov po veliki odpustitvi delavcev v Creightonu in Garsonu. V Froodu takrat še ni bilo toliko odpustitev.

Danes se rudnik Frood poslužuje drugega načina, namreč naslednjega: Vodstvo rudnika zaposli en oddelek s predelavcem za dobo enega tedna; potem ta oddelek počiva in pride drugi na vrsto. Ta način se je uvedel v januarju. Poleg tega se tudi pogosto dogodi, da enega ali drugega kar na lepem odstovijo. Ako vprašaš po vzroku, dobiš odgovor, da delaš prepočasi. S takim izgovorom je bil že marsikateri naš rojak poslan k družbi brezposelnih.

Tovariši, ki so se povrnili v domovino in nameravajo priti nazaj v Kanado, naj si dobro premislijo, preden se podajo na pot. Pozdravljam vse čitatelje in čitateljske «Domovine».

Nikolaj Šteblaj.

Iz Selma-Beifanga (Westfalsko) nam pišejo: Iz Selma in Beifanga se še nismo oglasili v naši ljubi «Domovini», čeprav obstoji naše društvo že čez deset let. Zato pa prosimo zdaj za malo prostora. Tu je bila poprej rudniška zadruga Herman, pri kateri je bilo 4000 delavcev zaposlenih. Leta 1923. so pa obrat ustavili in vse delavce odpustili. Kar je bilo starih, so jim dali prav male rente, a mladi delavci so morali poiskati delo drugod. V Selmu-Beifangu nas je Jugoslovenov okrog 60, ki smo vsi primorani iskati podpore na Wohlfahrtsamtu, a kdor tja pride in prosi za podporo, dobi odgovor: «Vi ste tujec in je že čas, da se vrnete v domovino!» Mi smo pa tukaj delali in tukaj plačevali davek, zato mora tukajšnja občina za nas skrbeti na stara leta. Prosimo naša oblastva za izboljšanje našega stanja v Nemčiji, kjer nam neprestano zmanjšujejo rente in tudi podpore na Wohlfahrtsamtu tako, da ne vemo, kaj bomo začeli, ker na boljše čase ni misliti. — Ob 10letnici, 15. januarja je imelo naše Jugoslovensko rudarsko podporno društvo shod in nas je prišel obiskat tudi predsednik Zveze jugoslovenskih podpornih društev g. Pavel Bolha iz Stoppenberga, ki nam je v lepem govoru pojasnil sedanje stanje. — Pozdravljamo vse prijatelje in znance v naši ljubi domovini.

Novice iz Amerike. V Denverju je podlegel 31. januarja poškodbam, dobljenim pri nesreči, Anton Bezjak, ki se je dva meseca poprej ponesrečil blizu Canon Cityja. Pri karambolu dveh avtomobilov je odletel z voza in si prebil lobanjo. V Canon Cityju so ga v bolnici operirali in se je čez tri tedne vrnil domov. Doma je bil pa samo teden dni. Tožil je o hudih bolečinah v glavi in naposled se je moral podvreči drugi operaciji, ki je pa ni prestal. Bezjak je bil rojen v Denverju in bil star 24 let. Za njim žalujejo starši, trije

brati in dve sestre. — V Elyju je umrla Marija Pengova v starosti 23 let. Za njo žalujejo roditelji, štiri sestre in dva brata. — V Clevelandu so umrli rojaki Anton Skubic, lastnica čistilnice oblek Trebševa, Marija Dobriničeva, rojena Zabukovčeva (stara 51 let in doma iz Loža) in Frančiška Škuljeva, rojena Korošičeva (doma iz Kola).

ŽENSKI VESTNIK

Kako peremo svilene obleke

Ako peremo svileno obleko prvič, je potrebno, da poizkusimo, če ne gre blago ob barvo. To poizkusimo na nevidnem delu obleke ali pa če imamo kaj krpice tega blaga. Krpico denemo v mlačno vodo in se tako prepričamo, ali izgubi barvo. Sicer moramo to obleko dati kemično snaziti.

Ko smo se tako prepričali, da je barva stanovitna, jo lahko brez skrbi operemo v mlačni vodi in z milo milnico, ki ne razje barve. Ena največjih napak pri pranju svilenih predmetov je, če vzamemo premalo vode in premajhno posodo. Posoda mora biti velika in vzeti moramo veliko vode. Ako peremo umetno svilo, moramo še posebno gledati, da uporabljamo mlačno vodo. In ko izpiramo umetno svilo, jo moramo v enako mlačni vodi izpirati. Izpiramo toliko časa, da ostane voda popolnoma čista. Svilo nato nalahno iztisnemo, nikakor je pa ne smemo ožeti; obleko pa lepo poravnamo in položimo na čiste brisače ali rjuhe. Šele potem, ko vpijejo brisače še preostalo vodo, lahko obesimo za nekaj časa obleko k sušenju.

Tako oprano obleko moramo zlikati še prej, preden je svila popolnoma suha, in sicer narobe, bodisi da je prava ali umetna svila. Pred likanjem potegnimo, oziroma uravnajmo obleko v pravo obliko; to nam olajša likanje. Umetne svile ne smemo nikoli sušiti na solncu ali blizu peči. V senci ali pa na prostem zraku je pravilno. Ako tako ravnamo, si ne bomo pokvarili pri pranju nobene svilenе obleke.

Za kuhinjo

Čokoladni keksi. Umesi na deski v testo: 25 dek moka, 12 dek sladkorja, 25 dek masti, eno jajce, pol zavitka pečilnega praška, od pol limone sok in lupinico, rebro zmlete čokolade in 5 dek zmletih orehov. Ko si testo dobro umesila, ga tanko razvaljaj in z obodei razne oblike izreži, nato pa na pomazani pekači v ne prevroči pečici zlatorumeno speci.

Kavni liker. V poldrugi liter veliko steklenico stresi 20 dek sladkorne sipe, en liter hruševega žganja (ali pa pol litra špirta in pol litra vode) in 10 dek zmlete kave. Steklenico dobro zamaši, jo dobro stresi, da se vse skupaj dobro zmeša in jo postavi za sedem dni na toplo peč. Čez teden dni precedi liker skozi čisto cunjno v drugo steklenico. Steklenico dobro zamaši in shrani. Lahko pa tudi liker takoj rabiš.

Zabeljena polenovka. Dobro namočeno polenovko skuhaj takole: Pristavi jo v mrzli vodi. Vodo dobro osoli, prideni eno narezano čebulo, malo peteršilja in korenčka. Pokrito naj vre deset minut, medtem poberi vse pene, nato pa porini lonec h kraju; tako na toplem naj stoji eno uro. Polenovko odcedi, odstrani vso kožo in kosti, razreži na primerno veliko kose in jih zloži na toplo skledo. Medtem pa razbeli sirovega masla, potresi po polenovki krušnih drobtin in zabeli po vrhu z razbeljenim sirovim maslom, nato daj hitro na mizo. Zraven lahko daš kislo zelje.

Slanik v solati. Slanika dobro operi, ga obriši in očisti lusk in nato ga popari in odcedi, zreži na majhne kose, jih zloži v skledico, nareži malo čebule, oblij z oljem in kisom in daj s krompirjem na mizo.

Orehove kocke. Mešaj v skledi 4 rumenjake in 12 dek sladkorja, potem primešaj še 3 deke drobtin, ki si jih z eno žlico ruma poškropila,

12 dek zmletih orehov in sneg štirih beljakov. Model dobro namaži in deni testo noter ter speci. Pečeno in hladno razreži na kocke.

Praktični nasveti

Kako najbolje sušiš zavese. Oprano zaveso pripni z risalnimi žeblički, ki ne zarjavijo, med vrata. Obod vrat poprej zbrisi z mokro in nato še s suho krpo. Zavesa naj visi na prepihu. Tako bo hitro suha. Ako je pa prekratka, da je ne moreš nategniti, jo podaljšaj spodaj s trakovi ali s kosom blaga in tako pripni še na tla.

Iz starih spranih nogavic si lahko narediš prav dobre krpe za pomivanje posode (pomivalke). Nogavico odreži na peti, jo po šivu razparaj ali pa prereži in po dva taka dela sešij. Prišij še trakec, da krpo lahko obesiš.

Linolej, ki je postal trd in krhek, lahko spet popraviš, če ga umiješ s toplo milnico, ki pa ne sme biti nikdar vroča. Ko se je linolej posušil, ga dobro nadrgni s lanenim oljem, pusti nekaj dni, da se olje vleze, potem ga nadrgni z voskom ali pa s pasto za parkete. Tudi to pusti nekaj dni, da se vleze, potem šele linolej dobro zdrgni z volneno krpo.

ZANIMIVOSTI

× **Grozen umor na Dunaju ali v okolici.** Na Franc Jožefovem kolodvoru na Dunaju so našli v velikem zavitku odrezani ženski nogi. Vsaka noga je bila zavita posebej v papir in položena v škatlo. Na kolodvor je takoj prispela policijska komisija in uvedla strogo preiskavo. Odrezanih nog so se še držali koščki čipk. Policijski zdravnik je tudi ugotovil, da sta bili nogi otrpli in hladni samo v sklepkih, kar je pričalo, da je žrtev živela še 36 ur pred najdbo. Preiskava je zelo otežkočena, ker policija niti ne ve, ali je bil umor izvršen na Dunaju ali pa kje na deželi. Detektivi si izkušajo pomagati z ostanki čipk in s fotografijami, kolikor jih imajo pri rokah, da ugotove, kdo je umorjenka. Takoj so bila obveščena varnostna oblastva ob Dunavu, ki naj bi preiskala bregove, če bi Dunav morda naplaval trup umorjene ženske. Policija je napela vse sile, da ugotovi, kdo je umorjenka. Nekaj dni nato je pa nastal v preiskavi preokret. V osebnem vlakcu, ki odhaja zjutraj z Dunaja proti Amstettnu, je namreč opazil sprevednik kovčeg, iz katerega je med vožnjo vedno bolj smrdelo. V Amstettnu so kovčeg vzeli iz prtljažnega vagona in ga vpriči postajnega načelnika in policijskih organov odprli. V njem so našli trup umorjene ženske brez glave. Oblastva so prepričana, da gre za trup umorjenke, ki so njeni nogi našli na Franc Jožefovem kolodvoru na Dunaju. Izvedenci menijo, da ne gre za roparski umor ali za uboj, temveč za umor iz naslade. Policija je spravila po tem odkritju ves svoj aparat na noge, da ugotovi vsaj umorjenkino istovetnost. Policijski komisariat okraja Hernalsa je takoj sporočil, da je izginilo neko 18letno dekle. V decembru se je mudilo pri sorodnikih na deželi in prišle za nekaj dni na Dunaj, a od takrat ni mladenke nihče več videl. Policija pa ne verjame, da bi bila ona postala žrtev zagonetnega umora, kajti policijski zdravnik pravi, da je bila umorjenka stara 30 do 35 let. To je zaenkrat vse, kar so dognala policijska oblastva o zagonetnem zločinu.

× **Človek z žabjim telesom.** V neki slovaški vasi se je rodil zdravim staršem sinček, ki je po telesu in udih močno podoben žabi. Samo obraz ima človeški. Klicati so ga začeli splošno za žabjega človeka. Žabji človek je rasel, če sploh lahko tako rečemo, kajti zdaj, ko je star že 20 let, tehtta komaj 20 kilogramov. V šolo ni mogel hoditi, ker lazi po štirih kakor žaba. Vzravnan se sploh ne more in kadar sedi, se opira na kratke, zveržene roke. Ker ni hodil v šolo, ne zna pisati, čitati zna pa le natisnjene črke. V njegov rojstni kraj je prišla pred letom dni skupina kitajskih čarodejev in z njo potuje zdaj žabji človek po

svetu. Nesrečnik lazi po odru, zapoje s svojim tihim, plahim glasom slovaško pesem ter žanje več obžalovanja kakor odobravanja. Zanimivo je pa, da se ne počuti nesrečnega. Njegovi starši so zelo pobožni in nesrečnega sina so vzgojili tako, da je zadovoljen tudi z bridko usodo. Poje približno toliko kakor petletno dete, ker si razlagajo zdravniki z nepravilno razvitiim želodcem. Tudi srca nima na pravem mestu.

× **Živali v sili.** Pri neki poplavi v Nemčiji so ljudje opazili na vodi splav, na katerem so bili pes, lisica, zajec, mačka s tremi mladiči in kokoš. Ko je splav strednjič obtičal med vrbovjem, je lisica skočila na kopno, ne da bi se zvenila za zajca, mačko in kokoš. Zajec je tudi odšepal, ne da bi ga preganjal pes. Kokoš in mačke pa so ostale skupaj s psom na splavu, kjer se jim je najbrže videlo bolj varno kakor na mokrem Hatnem polju. Ta dogodek pokazuje, da je skupna nevarnost ukrotila roparski nagon in da so se te živali našle skupaj v sili kot dobri tovariši.

× **Dva in pol metra dolga cigara.** Cigaro, ki bi jo moral kaditi človek dobri dve leti, je izdelal te dni Spanec Francesco Fonseca. To je največja cigara na svetu, kajti dolga je dva in pol metra, tehta pa nad 60 kg. V obsegu meri 45 cm. Iz tobaka, ki ga je porabil Fonseca za to orjaško cigaro, bi bil lahko izdelal 12.000 navadnih cigar. Fonseca noče povedati, kako se mu je posrežilo izdelati tako veliko cigaro. Znano je samo, da jo je delal štiri mesece. Za svoj trud je dobil veliko nagrado sevillske razstave, ki mu je pa niso mogli izročiti, ker je že poprej umrl.

× **Strahote ameriških ječ.** O strahotah ječ SingSina v New Yorku se je že mnogo pisalo. Poleg SingSina pa imajo v Ameriki še nad 250 ječ, v katerih je približno pol milijona jetnikov. To veliko število jetnikov je posledica naravnost nepojmljivih postav, ki jih mi ne poznamo. Javno varnost v Ameriki ograža, recimo, siromak. Če prenoči pod milim nebom. S paraetafom pride v spor mladenič, ki nagovori neznanu dekle na ulici. Vse te malenkostne pregreške smatrajo ameriški sodniki za javno pobujanje in so kazni za take pregreške neverjetno stroge. Od 5 do 10 let ječe kaj lahko skupi kak rog wile?, ki bi ga naši sodniki zašili kvečjemu za mesec dni. Največ kazencev je iz vrst evropskih izseljencev, posebno madine, ki ne kaže mnogo spuščovanja do ameriških postav. V pobeljevalnicah za mladoljete z o'ince živi nad 300 de'kov in deklic. Pred grozovitostjo v teh zavodih prav gotovo obledijo srednjeveške strahote. Trpljenje teh mladih zločincev je grozno. Za vsak najo'anjši prestopok so neusmiljeno tepeni. Pazniki jih pretenajo s pestmi, z gumijevkami in z usujenimi tučis svinčenkami. Sedeči morajo ti mladiči za kazen dolge ure v ledeni vodi ali temnici in dobivajo le pičlo hrano. Poleg telesnih muk se v rabi tudi zasmehovanje, ki čestokrat povzroča samomore. Navadno pridejo tako mladi srokorniki iz pobeljevalnice kot pravi zločinci, ker jih je življenje tam napravilo za take.

× **Za Kristusa se izdaja.** V Berlinu živi neki Josef Weissenberg, ki pravi, da je Kristus. Njegova vera šteje že nad 100.000 članov, med njimi največ žensk. Weissenberg je po poklicu zidar in ker mu ta obrt ni nesla, je postal krčmar. Pa tudi v novem poklicu ni bil zadovoljen in sklenil je organizirati siromašne in obupane ljudi ter jim oznanjati novo vero. Prvič je nastopil tik pred svetovno vojno in ustanovil krščansko-evangelizansko cerkev, ki se je pa razvila šele po vojni. Mož je star že nad 70 let, pa je še vendar zelo podjeten in iznajdljiv. Weissenberg ima samo v enem berlinskem predmestju nad 10.000 pristašev, a v vsem Berlinu je že 12 njegovih cerkv, ki so vedno polne pobožnih vernikov. Weissenberg oznanja, da se je Kristus vrnil med ljudi v njegovi osebi. V bistvu je prevzel Weissenberg evangeličanske nauke. Seveda zna mož delati tudi čudeže: zdravi duševno in telesno bolne, gleda v bodočnost in na njegov ukaz se prikazujejo umrli z onega sveta in celo angeli. Višek njegovega varanja ljudi je, da govore med verskimi obredi priklicani duhovi z verniki in

pojo seveda v prvi vrsti slavo samemu Weissenbergu, njegove nasprotnike pa pošiljajo v pekel. Mož izdaja tudi svoje glasilo, pri katerem sodelujejo celo arhangel Gabrijel, dalje znameniti slikar Rafael, knez Bismarck, pruski kralj Friderik II. in nekateri drugi davno umrli junaki iz nemške zgodovine. Tu pa tam se bere v listu tudi glas že davno umrlega papeža in apostola, ki sporoči zbranim vernikom, da se je na onem svetu odrekel rimskim zablodam in da je Weissenberg edini pravi Kristus. Oblačila duhovnikov te vere so v glavnem kakor ona luteranskih pastorej. Za oltarjem visi v Weissenbergovih cerkvah velik križ, pod njim pa velika Weissenbergova slika. Weissenberg sam govori pri obredih le malo, izreče nekaj skromnih besed, ker ni posebno brihten, potem pa poklekne in za njim vsi verniki, da skupno odmolijo očenaš. S tem je služba božja končana in prične se ples duhov. Duhovnik prečita nekaj odstavkov iz Weissenbergovega evanželija, obstoječega iz svetopisemskih izrekov, raznih zaklinjanj, slavospev na Weissenberga in prekletstvo na glavo vseh nevernikov. Potem pokliče duhovnik iz občinstva že poprej naučenega medija (posredovalca med živimi in mrtvimi), ki vstane in se predstavi v imenu tega ali onega slavnega pokojnika, češ, da hoče napovedati Weissenbergov prihod na zemljo. Ta govor, ki se ga mora medij dobro naučiti, vpliva na vernike baje tako mogočno, da pridejo kma'u v silen zanos, pokleknejo in začno delati pokoro. Potem se oglasi še več posredovalec med živimi in mrtvimi, ki dobivajo za svoje delo do 200 mark tedenske plače. S tem dosežeta pobožnost in zanos višek. Zaključek te čudne službe božje je veliko pijarčevanje. V molitnico privede sodike piva in brž postavijo po cerkvenih klopih celo množico vrčkov, ki jih hitro polnijo, vmes si pa pripovedujejo verniki dovtno, da jim pivo boljše diši. Tu se pozna, da je bil Weissenberg prvotno krčmar. Poleg tega ima pa Weissenberg še postranski poklic, ki je označen na vratih njegovega stanovanja, kjer je napisano, da leži bolnike z magnetizmom. Mož sprejme vsakogar, ki se priglasi, in ker so ljudje še vedno labkoverni, ima seveda vsak dan več bolnikov. Bolnike leči navadno z različnimi kapljicami ali kar s čajem. Včasih si pomaga tudi s tem, da namaže bolnikovo telo z neko posebno mažo, ki vpliva blagodejno na človeka, zlasti na živahne ženske. Za tako zdravljenje plača bolnik eno marko. Weissenberg je že večkrat milijonar. Čudno je le, da oblastva to varanje mirno gledajo.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Glavna reč
 Zdravnik: «Prija felj, da ste bolezen srečno prestali, se imate največ zahvaliti svoji krepki naravi»
 Bolnik: «Ali boste to tudi primerno vpoštevali pri svojem računu, gospod zdravnik?»
Če se žena nepričakovano vrne.
 Zena se je nepričakovano vrnila s počitnic in našla stanovanje v strašnem neredu.
 «Kaj se je pa tu zgodilo?» je vprašala služkinjo.
 «Nič posebnega, milostiva. Čim je prišla vrša brzojavka, je začel gospod iskati svoj poročni prstan...»
Bojazen.
 Sodnik: «Vi ste še mladi in gotovo še nimate kosmate vesti. Ko ste potegnili tožitelju denarnico iz žepa, ste gotovo čutili notranjo bojazen.»
 Tat: «Da, gospod sodnik, bal sem se, da je denarnica prazna...»
Kar danes lahko storiš, ne odlagaj na jutri.
 Mati: «Janezek, zakaj si pa že danes pojedel potico, ki sem ti jo spek'la za jutrišnji god?»
 Janezek: «Vedno si mi rekla, da moram ubogati tvoje nauke, zato sem si mislil: kar danes lahko storiš, ne odlagaj na jutri!»

Vaša korist
 je, ako kupite obleko
 direktno v tovarni

IZ TOVARNE DIREKTNO NA TELO TO JE POCENI, NAJ VSI VEDO!

Pišite po novi, veiki, ilustrirani cenik!
Trgovski dom Stermecki
 CELJE št. 97

Ure, zlatnino in srebrnino
 prodaja poceni in dobro tvrdka
H. Suttner
 Ljubljana 5
 Prešernova ulica št. 4.

Tvrdka: razpošilja blago na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Australije.
 Lastna protokolina tovarna ur v s'vici.
 Ure v vseh cenah od 44 Din navzgor.
 Št. 120. Kovinasta ura (anker) 44 Din, s sekundnim kazalcem 78 Din.
 Št. 121. Ista z Radiumom 58 Din, s sekundnim kazalcem 94 Din.
 Št. 125. Putilna ura, 16 cm visoka 49 Din z Radiumom 76 Din.
 Zahtevajte veliki ilustrirani cenik, ki ga Vam pošlje za-tonj in poštine prosto
H. SUTTNER v LJUBLJANI 5

Ciganska.
 Cigani so prihrumeli pozimi v neko vas in iskali prenočišča. Nadlegovati so ljudi za toplje sobe, a jih niso dobili. Neki posestnik jim je na posled dovolil, da so se nastanili pod kozolcem.
 «Oče, ali je toplo pod vašim kozolcem?» so ga vpraševali.
 «Seveda je toplo, jim je odgovoril.
 Ponoči je pihala ostra burja. Cigani so se zavijali v svoje cape, pa se niso mogli ogreti. Vsi premraženi so vstali in pridrli pred hišo.
 «Oče, odprite!» so klicali in trkali na vrata.
 «Pod vašim kozolcem je mrzlo tako kakor zunaj...»
Pri zdravniku.
 Zdravnik (ki preiskuje očividno zelo bolno gospodično): «Prav nič mi niste všeč.»
 Gospodična (užaljeno): «Saj tudi vi niste posebno lepi, gospod doktor...»

Najmanjša reka.

Znano je, da se Američani radi pobahajo z znamenitostmi svoje domovine. Tako je hotel neki dolarski stric očarati svoje poslušalec s pripovedovanjem o velikanski reki, po kateri vozi parnik ves dan, da priplove od brega do brega.

«To ni nič posebnega», se je oglasil šaljivec. «Pri nas imamo reko, ki je tako majhna, da ima samo en breg...»

Spretna kuharica.

Gospodinja: «Ali znate dobro kuhati?»

Nova kuharica: «Seveda, milostiva gospa, na oba načina.»

Gospodinja: «Kaj to pomeni?»

Nova kuharica: «No, za primer, če želite, da gosti še kaj pridejo, ali če želite, da ne bi nikdar več prišli.»

Znanca.

A: «Tebe pa že celo večnost nisem videl.»

B: «Dà, leto dni me ni bilo na izpregled.»

A: «Kaj pa ti je manjkalo?»

B: «Meni nič, samo v blagajni je zmanjkalo nekaj tisočakov.»

Dober svet.

A: «Kakor kaže, mi spomin vedno bolj peša. Kaj naj storim?»

B: «Dolgove delaj, prijatelj?»

Prava služkinja.

Gospodinja: «Zakaj pa ste morali pustiti svojo sedanjo službo?»

Nova služkinja: «Ker sem pozabila otroke umiti.»

Otroci (za materjo soglasno): «Mama, mama, vzemi to služkinjo?»

Pri zdravniku.

Zdravnik: «Vaša jetra so sicer otekla, kar me pa nič ne skrbi.»

Bolnik: «Dà, gospod zdravnik, če bi bila vaša jetra otekla, bi mene tudi nič ne skrbelo...»

MALI OGLASI**ČEBELARJI!**

Vse čebelarske potrebščine kupite najceneje v trgovini 54

FR. STUPICA,

železnina in zaloga poljedelskih strojev, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 1.

Sadno drevje

več tisoč prvovrstnih jablan in hrušk najboljših sort in večje število sadnih divjakov, ima za pomlad na prodaj po primerni ceni drevesnica Ivana Štuhec v Murščaku, pošta Slatina Radenci. 57

Prodajalce v vseh krajih dravske banovine

iščemo za naš tednik «Zabavni list» lahka prodaja, ker poceni. Lep stranski zaslužek! Ponudbe sprejema uprava «Zabavnega lista» v Stražišču pri Kranju. 64

Poštenega in pridnega viničarja

s 3 do 4 delovnimi močmi sprejme Vladimir Vošnjak, Mestni vrh pri Ptuj. 65

Kmetija z inventarjem, eventualno tudi živino se odda takoj v najem do leta 1935. Najemnika se plača po dogovoru vnaprej. Oddaja L. Rus v Gorenjem Logu pri Litiji. 66

Trgovinski vajenec,

močan in zdrav, se sprejme takoj v večji trgovini na deželi. Pogoji: meščanskošolska izobrazba. Ponudbe sprejema uprava «Domovine» pod značko: «Vajenec». 67

Posestvo,

oddaljeno četrt ure od železniške postaje in od banovinske ceste, se po ugodni ceni proda. Več pove Franc Jug, Kladje št. 52, pošta Blanca. 70

Pozor, rekruti!

Predpisani vojaški kovčegi in vse druge potrebščine za vojaško službo se dobivajo najceneje v trgovini Metoda Senčarja v Ljutomeru. 71

Listn'ca uredništva

Eysden-Ste. Barbe. Pišite jasneje, kateri na sliki je pokojnik. Iz pisma ne moremo dognati tega.

Mekinje. Slike ni mogoče priobčiti, ker je pre-slaba.

Predgrad. Če bi hoteli vsakega klevetnika tožiti, bi nas privedlo predaleč. Najbolj ovrže vse take klevete dejstvo, da se naš list čita v najbolj-ših krščanskih hišah.

Stara Gora. Vse tri vesti niso za tisk.

Sv. Benedikt v Slovenskih goricah. Slik imamo zaenkrat v veliki preobilici.

Sv. Duh nad Dravogradom. Nemogoče! Pre-več žaljivo!

Sv. Trojica v Slovenskih goricah. Slika je žal preveč motna in se ne da uporabiti.

Sv. Vid pri Pristavi. Take zasebne zadeve niso za javnost. Žaljivo!

Sv. Vid pri Ptuj. Ako bo ugodno za tisk, pride ob priliki vse na vrsto.

Šibenik. Obrnite se z angleškim pismom na Hospital v Canon City in prosite upravo bolnice, naj vam pošlje naslov. Vest smo povzeli iz ameriških listov.

Šikole. Vaša slika pač predstavlja rekrute pred vojno. Hudo pozno ste se spomnili. Če bi bila slika tudi od lani, je prepozno. Fotografijo vrnemo.

Trbovlje. Žal, je nemogoče objaviti tako raz-pravo.

14. dražba**„Divje kože“**

se bo vršila dne 21. marca na velesemu.

Kože pošljite na naslov: „Divja koža“, Ljubljana, velesajem. Prijavljenih je mnogo inozemskih kupcev.

Najnoveše dvokolo z motorčkom 1 1/2, K. S., dvokolesa, šivalni stroji, otroški vozički, vozički za igrat in posamezni deli najceneje. Ceniki franco.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

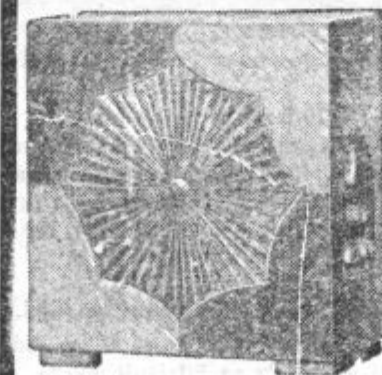
Gramofone, plošče, radioparate, šivalne stroje in kolesa Vam dobavi najceneje tvrdka

„A P O L O“

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta

palača „GRAFIKA“

Zahtevajte ceniki!

R A D I O

Oglejte si naše RADIO aparate z udelanim močnim zvočnikom, s priključkom na mrežo, za izmenični tok 110, 125, 150, 220 voltov in enakosmerni tok 150 voltov. Omare iz ameriškega orhovega lesa, zelo lepo izdelane in prvovrstne kakovosti.

2cevni aparat kompletno 1380 Din

3cevni aparat kompletno 1980 Din

4cevni aparat kompletno 3400 Din

Ugodni plačilni pogoji. — Pri nakupu 20%, predplačila, ostanek v 8 enakih mesečnih obrokih.

H. SUTTNER — LJUBLJANA 5

Dunajska cesta 1b II.

Nov poklic

za dame in gospode z opremo pletilstva v hiši. Zajamčen mesečni zaslužek 1500 Din, ker odkupimo izgotovljeno pleteno blago, plačamo mezdo za pletenje in dobavljamo prejo za podelavo. Pišite še danes po gratis prospekte pod naslovom: Domača pletarska industrija št. 8 — Josip Kališ, Maribor, Trubarjeva ulica št. 2.

Živinorejcem

priporočamo zanje jako koristno knjigo

Prva pomoč ponesrečenim živalim.

Napisal jo je živinozdravnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:

Sestava živalskega telesa, zdravlila, kiadki, masiranje, drgnjenje o načinu, kako se žival prisili, da je mirna, o dviganju padlih ali bolnih živali, o ranah ter kaj je storiti v različnih slučajih nagle oboiesti, ko pri poškodovanju rogov, poškodbi kopa in zakovanju, pri prisluhu med parklji, opeklini, strelji, zlomu kosti, zvitju, izčlenjenju, izpadu porodnice in maternice, izpadu danke, vnetju vimena, criski, zaprtju, koliki, napanju goveu in ovac, pri tu lapred-

metih v požiralniku, pretresu možgan, soln-arici, nevarnosti zadušitve, zastrupitvi, ozebljenju, postopanju s popkom, mrzlici, omedlevici, kužnih boleznih itd.

Vsak lastnik živali, ki se hoče ovarovati škode pri ponesrečenih živalih, bi moral imeti to knjigo. Knjiga, ki velja s poštnino vred Din 36.50, se naroča

v knjigarni Tiskovne zadruge v Ljubljani

Selenburgova ulica št. 3

Glasbila za vse!

Violine od Din 89.—
Git re od Din 169.—
Trompete od Din 490.—
Harmonike od Din 61.—
kromatične in klavirske harmonike, vsi jazz-instrumenti.

Zahteva te veliki brezplačni

CENIK od

na večje in najcenejše odpr. tvrdke glasbil Jugoslavije

MEINEL & HEROLD

tovarne glasbil in harmonik

prod. podr. MARIBOR št. 104.

Brezplačni p. uk. sviranju. Navodila - cenika.